[illegible] — SỐ [illegible] 3737 | [illegible] | NGÀY CHỦ-NHẬT 1er SEPTEMBRE 1929

RÉSIDENCE [illegible] DU TONKIN

Trung Bắc Tân Văn

中北新聞

DEPOT LEGAL INDOCHINE N° 11729

MỖI NGÀY RA MỘT SỐ

GIÁ MUA CÓ HẠN	Tờ buổi trưa	Tờ buổi tối	Cả hai tờ
Cả năm	3$00	6$00	8$00
Sáu tháng	1.60	3.20	4.00
Ba tháng	0.90	1.80	2.00
Một tháng			1.00

Nam-kỳ và ngoại-quốc phải trả thêm tiền cước

Toutes les lettres destinées à la rédaction doivent être adressées au directeur
68, Rue Jules Ferry, Hanoi

Fondateur: F. H. SCHNEIDER
Directeur: NGUYỄN-VĂN-VĨNH
Rédacteur en chef: PHẠM-HUY-LỤC
Administrateur gérant: NGUYỄN-V-LUẬN

Adresse télégraphique: TRUNGBACTANVAN HANOI
TÉLÉPHONE n° 150

Ban-báo có in một tờ phụ-trương ra buổi trưa bán lẻ 1 xu

PUBLICITÉ
Tarifs spéciaux suivant catégories d'entreprises ou de produits.
Prix moyens, dernière page:
Une seule insertion. . . . . . 0$30 le c/m
Contrat annuel
Par centimètre et par insertion. 0$18 le c/m
Annonces judiciaires et légales. 1$50 le c/m
Petites annonces classées. . . . 0$10 la ligne

Caiq trachq-cu'q vêf kuôcj hoaf-binhf trong thêq-gio'iq o'z ai?

II

Nay trong thế-giới cái hạng người có thể tu dưỡng nên được cái tính-cách cao-thượng siêu-việt để đứng ra mà làm trụ cốt sự hòa-bình, tổ-chức sự hòa-bình, đôn-đốc sự hòa-bình là hạng người nào? Chẳng phải là hạng người thông-minh ưu-tú có tài có trí hơn người thường dư? Chẳng phải là hạng người hoặc nhà chính-trị, hoặc nhà pháp luật, hoặc nhà văn-học, hoặc nhà kinh-tế, hoặc nhà kỹ-nghệ, hoặc nhà thực-nghiệp lớn tự xưa đến giờ và sẽ tự-giờ sắp sau nữa đấy ư? Hạng người ấy là người có tài trí hơn người, tự-nhiên ở đâu, bao giờ cũng có cái địa-vị hơn người, cái phẩm vọng hơn người, người thường thấy mà phải phục, phải quí, phải trọng, phải sợ, phải theo; cái khẩu-hiệu của họ, hô lên câu gì thì quần-chúng cũng nô nhau mà đáp họa; cái ngọn cờ của họ tiêu lên danh nghĩa gì thì quần-chúng cũng ùa nhau mà chạy tới; con mắt của họ trông vào cái đích nào thì quần-chúng cũng dồn cả mắt lại mà trông theo vào cái đích ấy; khối óc của họ in phải cái bóng nào thì quần-chúng cũng chia cả óc ra mà in theo phải cái bóng ấy; đã nghiệm mấy mươi thế-kỷ trải từ lúc có giống người chúng ta đến nay, ở đâu, bao giờ cũng chỉ có một hạng người đó họ vật người ta ngược thì ngược, họ riệt người ta xuôi thì xuôi; lúc thì họ tiêu cái ngọn cờ quân-chủ, liền thấy thiên-hạ sùng tín về cái đạo cả trung quân; lúc thì họ hô cái khẩu-hiệu dân quyền, liền thấy thiên-hạ say-sưa về cái nghĩa sâu bình đẳng; lúc thì họ để óc vào cái bóng cộng-sản, liền thấy thiên-hạ xôn-xao cho cộng-sản là thánh thần; lúc thì họ ghé mắt vào cái đích thống quyền, liền thấy thiên-hạ lơm-lớp lấy thống quyền làm khoa luật; như thế mà nếu họ thật là người chân chính hòa-bình, thật đứng ra làm trụ cốt sự hòa-bình, vì giống người chúng ta tổ-chức sự hòa-bình đôn-đốc sự hòa-bình, tiến hành đủ cái phương-pháp thành-tựu sự hòa-bình thì làm gì câu nói hòa-bình lại chẳng thành ra sự thực, cái mộng hòa-bình lại chẳng thành ra chân-cảnh được sao? mà chính hạng người đó rất là hạng thông-minh ưu-tư hơn người thường, lỗ tai tất nghe suốt chân-lý, con mắt tất thấy rõ cõi chí thiện hơn người thường, được cái phần khí hóa tinh-anh của trời đất chung-đúc lại, tất cái vật-tính cũng có giảm ít hơn người thường, lại có độc thư minh lý, tất hiểu cái việc sinh ra đời, cái nghĩa sống ở đời một cách cao khiết hơn người thường, tưởng cũng dễ mà tu dưỡng nên được cái tính cách cao-thượng siêu-việt là cái tính cách chân-chính hòa-bình hơn người thường thì phải.

Vậy mà khốn thay! không biết từ giờ sắp sau thế nào, chứ từ xưa đến giờ, chính cái hạng người thông-minh ưu-tư, có tài có trí, có thể đứng ra mà làm trụ cốt sự hòa-bình, tổ-chức sự hòa-bình, đôn-đốc sự hòa-bình, vẫn phần nhiều lại không phải là người chân-chính hòa-bình, vẫn phần nhiều lại không có cái tính cách cao-thượng siêu-việt hơn người thường mấy, vẫn cũng còn tối mắt về những sự phú-quí vinh-hoa giả, vẫn cũng còn quàng mỡ về những sự quyền-vị oai thế xằng, vẫn cũng còn đắm mình vào bể dục bến mê, vẫn cũng còn đam mình vào túi cơm giá áo; quân-chủ vậy mà lập hiến cũng vậy, phân quyền cũng vậy, cho đến dân-quyền bình-đẳng cũng vậy nữa, thống quyền vậy mà xã-hội cũng vậy, bình-dân cũng vậy, cho đến cộng-sản đại đồng cũng vậy nữa, lật cái mặt nạ ra, cũng vẫn là cái chân tướng khi lăng nhược tiểu, áp bách cô cùng, ganh cạnh nhau từng ly từng tý ở chỗ sang với hèn, giàu với nghèo, mạnh với yếu trên một hạt bụi cỏn-con là cái thế-giới hẹp hòi nhớp-nhúa này, không tiếc gì hi-sinh bao nhiêu tính mệnh tài-sản kẻ đồng loại đồng-bào, anh-doanh đắc táng, rối-rít hơn thua cho mãi tới cái hơi thở cuối cùng, buông tay xóng xượt, mà mở lòng ám trí, không nhận ra được cái ảo-cảnh không không trong sắc sắc, lăn-lóc suốt đời người khé óc héo gan, chói tai gai mắt, sau một giấc nam-kha ngắn-ngủi, cái gì cũng ra đất ra tro, những người có thể làm trụ cốt sự hòa-bình mà còn như thế cả, thì có hòa-bình chỉ được mà mong!

(Còn nữa)

D. B. T.

Kuôcq ´ngu'w mo'iq
ă ơ ư thi viết a' o' u'
đ viết d, d viết y, q viết k
Na'm yâuq:
sa'cq, huyênf, na'ngj, hoiz, ngaw
q f j z w

Việc Trung-hoa

Ngày 24 Août 1929

Tưởng-giới-Thạch giao toàn-quyền việc đối Nga cho Hà-thành-Tuấn

Hà-thành-Tuấn ở Bắc-bình khởi hành ra Liêu-ninh, toàn thể yếu chức đều theo đi, vì hai quân Trung-Nga đã có xung-đột, nên Tưởng-giới-Thạch đã hạ lệnh cho Hà được toàn-quyền đối với nước Nga, lại giao cho Hà một bản quân sự kế hoạch, lại cho Hà được toàn-quyền cùng Trương-học-Lương họp bàn và chủ-trì việc đối với nước Nga.

Thái độ của ba nước với việc Trung-Nga

Có tin ở ngoại-giao giới nói rằng cái thái-độ của ba nước Anh, Mỹ, Nhật, đối với vấn-đề Trung-Nga, như sau này:

Nước Anh gần đây đã toan khôi-phục tình bang giao với nước Nga, nhưng khi xảy ra việc Trung Nga việc ấy liền trung-chỉ, dư-luận bên Anh chủ trương việc Trung, Nga, nên đem ra hội quốc-tế liên-minh giải quyết;

Nước Mỹ lấy là chủ thể bản công-ước phi chiến, xin lấy thực-lực duy-trì hòa bình cốt khiến cho việc Trung-Nga không xảy ra được;

Nước Nhật thì lấy cái địa vị đặc biệt của mình ở Đông-tam-tỉnh, [illegible] lợi ở đường Nam-Mãn, thì đứng trung lập

Trương-học-lương quyết đánh nước Nga

Trương-học-Lương có tuyên cáo rằng: nước Nga không nghĩ đến điều tín nghĩa quốc-tế khinh thị điều ước phi-chiến, tự nhiên đem quân xâm phạm bờ cõi Trung-hoa. Vì tôn trọng điều ước phi-chiến, nên Trung-hoa nhiều lần phải thoái nhượng, cho rõ cái trách-nhiệm khai hấn, nếu nước Nga lại cứ xâm phạm nữa, thế là nước ấy cố ý gây ra việc chiến-tranh, cho nên đã chuẩn bị hết thảy. nên đem toàn lực quyết một trận tử chiến.

Trương học Lương lại điện đến Nam-kinh nói rằng đã nghiêm lệnh cho quân đội, khi nào quân Nga lấn vào cõi Trung-hoa nên ra sức chống lại, Học-lương có trách-nhiệm phải giữ đất nước, quyết không để khuyết trong cõi nước để cho quân Nga được quấy rối vậy.

Trương-học-Lương lại vì sự thiết thực phòng Nga, trừ những quân đội phòng giữ đã chỉ định, định lại tổ chức ra quân quốc phòng đặc biệt, do bốn tỉnh Liêu-ninh, Cát lâm, Hắc-long-giang, Nhiệt-hà, mỗi tỉnh phải chọn bốn lữ-đoàn mã-binh, pháo-binh, công-binh, bộ-binh, tri-trọng-binh đặt ra 16 lữ đoàn, hạn cuối tháng Août phải tổ chức xong, do Trương-học-Lương cử viên thống binh trưởng-quan cử đến họp sức phòng giữ ở biên cảnh.

(Dịch báo Tàu)

Ngày 29 Août 1929

Việc giao-thiệp Trung-Nga

Cáp-nhĩ-tân. — Các báo bình phẩm về việc phân tranh Trung Nga, xem cái giọng mấy bữa nay đã thấy khác. Không những các báo nói ở các mặt trận đều yên, nhưng lại cho các việc người Nga tràn sang địa phận Trung-hoa là do những bọn quân lính không vào ngạch nhà nước.

Người ta nói các báo đổi giọng như thế là có ý đợi nay mai hai bên trực tiếp điều đình với nhau để đặt lại mọi việc như trước.

Đã thấy nói M. Joukoff, nguyên hội trưởng công ty đường hỏa xa từ Moscou đến Kazan, sẽ được cử vào chức quản đốc đông-thiết-lộ.

Cái nạn thổ phỉ

Cáp-nhĩ-tân. — Các toán cướp trong tuần lễ mới rồi bắt các trên sông Soungari, vào khoảng từ Esval đến Cáp-nhĩ-tân, hai người Anh đại biểu của một công ty bảo hiểm là MM. Murlor, và Godfrey đòi được 500.000 dollars mới tha cho về. A R I P.

Cuộc bay vòng thế giới của khí-cầu Graff Zeppelin

Phi-công Forck có nói với một viên đại-biểu báo-quán rằng phi-công rất khen ngợi cuộc bay của khí-cầu Graff Zeppelin. Cuộc bay ấy được như ý phần nhiều là nhờ về sự khéo léo của những người phần việc, và sự giỏi-giang của ông chưởng tàu. Song phi-công không chắc rằng có thể đặt đường vận tải bằng khí-cầu được, vì khí-cầu to lớn lắm, gió bão thổi vào rất mạnh. Phi-công chắc rằng Hoa kỳ và nước Anh sẽ cố sức tổ chức các cuộc bay bằng khí cầu như thế. Tuy vậy nước Pháp nên đem hết sức mà chỉnh đốn phi-đĩnh thì hơn. Phi-công lại nói: Ta không nên chia sức của ta ra, nhưng nên đem hết sức về một việc thì hơn.

Trung Bắc kỳ Lâm-sản Công-ty

(Rừng Bảo-đài, Rừng Phố-vị, Rừng Hạ-cương)

Chính sở tại Hanoi, 63, Phố hàng Bông

ĐIỆN-THOẠI SỐ 150

CỦI, THAN,

GỖ LIM XANH HẠ-CƯƠNG, tốt có tiếng, cả cây từ 7 tấc trở lên để làm cột nhà.

RÙNG, NỨA và các thứ lâm-sản nước Nam.

Có xưởng tại Đáp-cầu, Yên-viên, Đồ-xá

Lược-khảo lịch-sử Trung-quốc

CCCXI

Vua lấy làm phải, lập tức thăng chức Cơ-Mệnh kiêm đông-các đại học-sĩ, vào Nội-các, dự cơ-vụ, và xuống chiếu với Tôn-Tôn, Thừa-Tôn vào triều, bầy tỏ phương-lược. Vua rất lấy làm phải, bảo Thừa-Tôn rằng: «Ngươi hãy hết sức giữ gìn kinh-sư cho trẫm». Khi Thừa-Tôn lui ra, đã nửa trống canh ba rồi, liền đi thăm hết đô-thành, sáng mai, lại đi thăm xét các đồn ở ngoài Kinh-thành. Nửa đêm hôm sau, Thừa-Tôn lại phụng chỉ đi ra đóng Thông-châu. Buổi ấy khói lửa mù giời, nhân-dân đều run sợ, Thừa-Tôn đi với hai mươi bẩy quân kị chạy thẳng ra Thông-châu, cùng quan Bảo-định tuần-phủ là Giải-kinh-Truyền, ngự sử Phương-đại-Nhiệm và quan tổng-binh là Dương-quốc-Đống chia nhau lên mặt thành cố sức giữ.

Buổi ấy quân nhà Thanh kéo qua Kế-châu sang phía tây, đánh đuổi quân Viện ở Tuyên-hóa và Đại-đồng, kéo xuống Thuận-nghĩa, rồi tiến quân vào bác kinh-thành. Quan tổng-binh là Mãn-Quế đem năm nghìn quân-kị vào viện, đóng ở ngoài cửa Đức-thắng, vừa quân Thanh kéo đến, hai bên đánh nhau, quân trên thành phát súng đại-bác để giúp sức, không may bắn lầm chết quân Quế, Quế cũng bị thương. Vua Trang-liệt sai trung-quan đem rượu thịt ra khao quân, và truyền chỉ cho vào đóng quân ở Ủng-thành. Quan đốc-sư là Viên sùng-Hoán nghe tin, liền đem Tổ-đại-Thọ và Hà-khả-Cương vào viện, đi qua thành Kế nào, cũng để quân lại giữ. Bọn Sùng-Hoán coi tất cả các đạo quân viện. Sùng-Hoán xin kéo quân vào thành nghỉ ngơi, vua không cho, xin đóng quân ở ngoài thành, như Mãn-Quế hôm trước, vua cũng không cho.

Trước kia Viên-sùng-Hoán thường xướng lời bàn xin hòa với nhà Thanh muốn hoãn việc chiến tranh để sửa sang bờ cõi. Buổi ấy nhà Thanh đương có việc ở Cao-li, cũng muốn mượn thế để hoãn việc binh, và chuyên ý đánh phía đông, bèn sai sứ đem thư qua lại. Sùng-Hoán dâng thư vào triều, ngôn quan không cho việc giảng hòa là phải, việc bèn thôi đi. Đến khi quân Thanh kéo vào, đi qua các cửa ải, đều là thuộc hạt của quan tổng-đốc Kế-liêu là Lưu-Sách, Sùng-Hoán ở xa kéo quân vào viện; tự cho mình là có công không tội, nhưng mà nhân dân ở Kinh-sư vụt gặp nạn binh qua, ta thán rầm giời, bảo rằng Sùng-Hoán cầm quân ngồi nhìn. Đình-thần nhân thấy Sùng-Hoán trước có xướng-nghị giảng-hòa, nhân vu cho Sùng-Hoán thông với quân ngoài để hiếp triều đình, muốn làm sự thế ở dưới thành (xin hòa với [illegible] việc xử chực lên cho nhà nước) Lời nói ấy có bay đến tai vua Trang liệt, vua cũng có ý hồ nghi. Lại vừa Sùng Hoán đóng quân ở ngoài cửa Sa-oa, bị quân Thanh đánh, tan nát cả hết, Sùng-Hoán lại dời quân sang đóng ở góc đông-nam kinh-thành. Quân Thanh bầy kế phản-gián (quân Thanh bắt được hai tên hoạn quan nhà Minh, vua Thái-tôn nhà Thanh sai quan phó tướng là Cao-hồng-Trung coi giữ, đến khi ấy vua Thái-tôn nhà Thanh treo kế cho Hồng-Trung, Hồng-Trung giả nói chuyện với một người bạn thân, cố ý cho hai tên hoạn quan nghe tiếng, vừa thấy có hai người đến ra mắt vua Thái-tôn, nói chuyện một hồi lâu rồi mới đi, ý chừng quan Viên tuần-phủ có hẹn hò việc gì. Đêm hôm ấy, Hồng-Trung thầm sai người thả cho hai tên hoạn quan trốn về) Vua Trang-liệt bèn lấy làm tin, lập tức vời Sùng-hoán và Đại thọ vào Bình-đài. Vua trách hỏi Sùng hoán việc giết Mao-văn-long (Sùng-hoán dùng kế lừa giết quan tổng-binh là Mao-văn-long việc ở năm trước) và hỏi tội dùng dằng không kéo quân mau vào viện, liền sai trói bỏ ngục cẩm-y. Thành-cơ-mệnh dập đầu lạy xin vua nên thận trọng, nói đến hai ba lần: «Thận trọng quá thành ra dụ dự, có ích gì đâu», Cơ-mệnh lại dập đầu mà nói: «Quân giặc đến dưới thành, không phải ví với lúc thái bình được, nếu bệ-hạ không suy xét kỹ càng, tôi sợ rằng hư hỏng việc lớn». Vua không nghe. Khi ấy Tổ-đại-thọ ở bên cạnh, sợ rằng mình cũng bị giết, liền chạy ra, cùng Hà-khả-cương đem quân phá Sơn-hải quan trốn đi, xa gần nghe tin đều rụn sợ. Trước kia Đại-thọ thường can án xử tử, nhờ Sùng-hoán cứu khỏi, Cơ-mệnh nói với vua, sai người vào trong ngục bảo Sùng-hoán viết thư với Đại-thọ. Quan đốc-sư là Tôn-thừa-tôn cũng sai Mã-thế-long đuổi theo với Đại-thọ, và bảo Đại-thọ dâng sớ xin lập công chuộc tội. Đại-thọ nghe theo, vua xuống chiếu trả lời rất ân cần, Đại-thọ bèn đóng quân đợi chiếu mệnh.

Buổi ấy quân nhà Thanh đã đóng gặt kinh thành, bèn từ cửa Đức-thắng dời sang Nam-uyển, sau lại chia binh kéo xuống Cố-an, đánh huyện Lương-hương, quan tri huyện là Đặng-hoàn-thuần thua chết. Quân Thanh lại kéo đến cầu Lư-câu, quan phó tổng binh là Thân-phủ đem quân đến đánh, bị quân Thanh giết, thế mạnh quá không địch nổi, tan nát mất cả. Quân Thanh bèn thừa thắng kéo đánh cửa Vĩnh-định. Buổi ấy vì viên Sùng-hoán bị bỏ ngục, vua Trang-liệt bèn đặt văn kinh-lược và võ kinh-lược; cắt Lương-đình-đống làm văn kinh-lược, và Mãn-quế làm võ kinh-lược. Vua truyền chỉ cho Quế đem quân ra đánh. Quế nói quân giặc nhiều, quân mình ít, thế không địch nổi, không nên đánh.

(Còn nữa) Tiêu-Mai

Tin Vân-nam

Ngày 26 Août 1929

Nhân-dân Vân-nam vẫn náo động về việc phân tranh Trung Nga. Chánh-phủ ủy viên xin Tưởng-giới-Thạch cho dự vào việc chiến tranh với nước Nga. Tướng Hồ Anh quyền chức chủ tịch có nói nước Nga là nước quấy rối mãi mãi cuộc hòa-bình quốc-tế; và tướng ấy chắc rằng quân Trung-hoa sẽ được thắng lợi.

Các hội nhà buôn trong tỉnh đã gửi thư cho chánh-phủ trung-ương tỏ lòng tán thành việc đánh nhau với Nga.

Quân của các tướng khởi nghịch vẫn ở miền tây bắc, trong miền [illegible] sang tỉnh Tứ-xuyên. Các quan Tứ-xuyên đã trù tính các phương sách để bắt bọn ấy.

Chánh-phủ Vân-nam cũng định rủ cho chúng đầu hàng, nên có xin chánh phủ trung-ương cấp cho ít tiền để tiện việc điều-đình, và cho các tướng khởi nghịch ra ngoại quốc;

Ở Quý-châu, tướng Ly-Sảo-Yê, đại biểu Nam-kinh, trước đây vì quân khởi nghịch đánh phải bỏ tỉnh lị thì nay đã khai thế công, và thắng được địch-quân.

Các toán cướp ở Tứ-xuyên đều đương cướp bóc ở miền tây bắc.

Tướng Tang-ki-Linh đi đánh đuổi quân cướp, hiện ở miền ấy.

Chánh phủ Trung-ương có cử một viên đại biểu đến Vân-nam-phủ là M. Vương-bá-Linh để tra xét về cái tai nạn xảy ra độ tháng juillet. Nhà nước sẽ làm lại các nhà cửa bị hủy hoại.

VIỆC HANOI

Khí tiết

7 giờ	30 độ
15 giờ	38 độ

Giá bạc. — Kể từ ngày 31 Août 1929, giá bạc ở kho Nhà-nước định là 11 f. 35.

Thời giá quốc trái:

Ngày 27 Août 1929

3 °/.	hoàn dần		52 f. 75
3 ½ °/.	hoàn dần		93 f. 40
4 °/.	vĩnh viễn	1917	93 f. 85
4 °/.	»	1918	92 f. 65
6 °/.	»	1920	104 f. 70
5 °/.	hoàn dần	1920	126 f. 70
4 °/.		1925	123 f. 75

Ngày 30 Août 1929

3 °/.	vĩnh-viễn	75 f. 15
5 °/.	1915-1916	103 f. 60

Tin tàu — Tàu «Azay le Rideau» sang Pháp cùng các thư từ gửi đi Tourane, Saigon, Côte de Somalis, đảo Réunion và đảo Madagascar. đến 7 giờ sáng 1er Septembre này sẽ ở Haiphong khởi hành đi Tourane và Saigon.

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường
Từ microfilms trường Đại Học Cornell

Các thư từ ở Hanoi sẽ mang xuống Haiphong chuyến xe lửa 8 giờ tối 31 août.

Tàu *Tonkin* mang thư sang Pháp (đường Nhật) ngày thứ 3 septembre hồi 15 giờ ở Haiphong sẽ chạy đi Hongkong, ghé Pakhoi, Hoihow và Fort-Bayar, rồi chuyển thư sang tàu (*Hakusan-Maru*). Tàu này sẽ ghé Naples.

Thư từ ở Hanoi sẽ mang xuống Haiphong cũng ngày hôm ấy bằng chuyến xe số 1 hồi 6 giờ 15.

Tin bão. — Điện tín của Thiên-văn-đài Phù-liễn, ngày 31 août 11 giờ 5 phút.

Bão ở vĩ tuyến 16, kinh tuyến 111 theo phía tây; sức mạnh chưa rõ. Trung-tâm-điểm cách chừng 30 hải-lý.

Ngày 31 août 11 giờ 15.

Bão sức mạnh chưa rõ thế nào, Trung-tâm-điểm cách phía đông Tourane chừng 170 hải-lý. Chạy phía tây xem chừng bão ở miền duyên-hải Trung-kỳ phía giữa.

Ngạch học-chính. — M. Đỗ-[illegible]-Phúc, nguyên sinh viên lớp Sư-phạm tại Nam-định, có bằng sư phạm Pháp Việt, phụ biệu tại nhà học-chính Bắc-kỳ, niên bổng 288 đồng.

Ngạch tòa sứ. — M. Ng-xuân-Hoa, tốt nghiệp ban hành-chính miền thượng-du tại trường trung-học Bảo-hộ (khóa ngày 25 mai 1929), bổ thư-ký tập sự ngạch tòa-sứ Bắc-kỳ, niên bổng 384 đồng, thay M. Chu-văn-Lv, thư-ký thượng hạng bị huyền chức.

M. Ng-xuân-Hòa bổ đi Cao-bằng thay M. Ng-hoàng-Ngọc, thư-ký hạng tám, đổi đi nơi khác.

M. Ng-hoàng-Ngọc, thư-ký hạng tám tại Cao-bằng, đổi về nhà Đốc-lý ở Hanoi, thay M. Nông-quốc-Đô, thư ký bị huyền chức.

Nghỉ phép. — M. Ng-đức-Nhuong, thừa phái hạng ba tại phủ Nghĩa-hưng (Nam-định) được nghỉ dưỡng bệnh 3 tháng lĩnh nửa lương.

Từ chức. — M. Ng-văn-Giáp, giáo học thi sai hạng bảy, tại Mau-khuyên, phủ Khoái-châu, được từ chức về từ ngày 1er Septembre 1929.

Sách mới. — NHI ĐỒNG LẠC VIÊN, Nguyễn-văn-Ngọc soạn, Vĩnh-hưng-Long thư-quán xuất bản, in tại Lê-văn-Tân. Giấy trắng n. ảnh khổ 13 18, 5 188 trang; giá bán 0$30.

Phê-bình. — Ông-như tiên-sinh là một nhà sư-phạm, lại là một nhà sưu-tập có tiếng ở trong cái thế-giới quốc-văn mới có ở trong xã-hội ta vậy. Thường nhà sư-phạm hay lựa chọn những văn thơ hay của người trước mà làm bài dạy trẻ; mà nhà sưu-tập thì hay theo một tôn-chỉ, một qui-tắc mà nhặt nhạnh những tài-liệu văn-chương có sẵn, hoặc để mà làm chứng một ý-kiến riêng của mình về văn-chương nước nhà trong một thời-đại, hay là trong cả lịch-sử. Đây là tiên-sinh nghĩ ra và đặt ra một lối văn-vần giản-dị, hơi mới, để cho con trẻ đọc lấy vui. Đó là công việc của một nhà thi-sĩ muốn sáng kiến ra ở trong quốc-văn ta một lối văn-vần như là lời văn ông *Jean Lorrain* nước Pháp vậy. Cũng được nhiều bài hay, nhưng thể tất có nhiều bài hơi ép vì người làm văn-vần mà lại nặng vì cái nghĩa sư-phạm và cái nghĩa sưu-tập một chút. Phàm làm thơ chỉ biết có cái hứng mà thôi, nó mới thành được thú-vị.

N. V. V.

Tại tòa án Trung-trị. — Chiều thứ năm và thứ sáu mới rồi tòa có xử nhiều việc, nay thuật lại mấy việc sau này:

Việc phát báo cộng-sản và truyền đơn. — Ngày 1er août mới rồi sở mật thám có bắt được nhiều giấy truyền đơn và báo cộng-sản là « cờ đỏ » ở các cổng tỉnh. San sở mật-thám bắt được mấy người có giấy và báo ấy là Nguyễn-văn-Hiền, Vũ-Khoan, Vũ-văn-Chu, Đinh-hoài-Đích và Vũ-văn-Xuân giải vào tòa án thầy tổ vò tội khuấy khích và xui giục làm loạn. Tòa án phạt Nguyễn-văn-Hiền và Vũ Khoan mỗi người 2 năm tù; Vũ-văn-Chu 3 năm, Đinh-hoài-Đích 18 tháng, và tha cho Vũ-văn-Xuân.

Việc ăn cắp ở tàu Cap Saint Jacques. — Hai anh em tên Trần-văn-Nuôi và Trần-văn-Bảy ăn cắp đồ tơ lụa ở tàu « Cap Saint Jacques » bị phạt mỗi tên 2 năm tù.

Rượu lậu. — Còn mười người can phạm tội cất rượu lậu, mỗi người phải phạt 50 quan.

Việc đi ô-tô để phải người. — Trần-trọng-Trác bị tòa án ngày 24 Mai 1929 xử vắng mặt 6 ngày tù và 50 quan vì đi ô-tô đụng phải một người Khách là Đinh-chi-Vìng mà công-ti Anthracite, thì phải trách nhiệm. Nay người bị can chống án vắng mặt ấy, được tòa tha tội.

Cầm ô tô chưa sành. — Một người Tây cầm lái ô-tô thế nào mới đi được một quãng thì đâm xe nhảy lên hè đụng phải một cái máy nước và mấy người đàn-bà đang gánh nước là Thị Điểm, thị Sứt và thị Nuôi. Ba người cùng bị thương, nhưng thị Nuôi bị nặng nhất thì chết. Xét ra thì người Tây ấy vừa mới mua ô-tô xong và mới cầm máy lần-lần thứ nhất. Tòa hoãn đến ngày 6 Septembre mới tuyên án.

Đánh người bị thương. — M. Anthony quản-lý nhà máy chai đánh Bùi-văn-Thuy bị thương, bị tòa án xử vắng mặt 6 ngày tù.

Cái nạn săn bắn. — Việc M. Chaptan đi săn vô ý bắn phải M. Roux tại Phả-lại và một người đàn bà là Lưu-thị-[illegible] thì hoãn đến ngày 27 septembre.

Vô ý để người bị thương — Ngô-viết-Hiên làm tại mỏ than Hongay, vì không chăm các toa chở than để cả một toán bốn toa đồ để gẫy chân M. Trouvé cũng làm ở ấy bị gẫy. M. Trouvé bắt đền công-ti 100.000 quan tiền cấp cho chữa thuốc, và đòi lương mỗi tháng 450 đồng cho đến khi chết. Việc này hoãn lại đến phiên khác mới xử.

Dịch trâu bò. — Địa phận làng Chu-nguyên (tổng Gia Dư...) phủ Lạng giang, tỉnh Bắc-giang, hiện có dịch trâu bò.

Làng mạ lính cảnh-sát. — Trịnh-thị-Hòi, 20 tuổi, khâu-lâm, ở 71 hàng Bông, lăng mạ hai người lính cảnh-sát trong khi làm việc, thì đã phải bắt giải vào tòa án.

Bắt tin 284 đồng. — Đỗ-tình-Trong tức Miesel, 35 tuổi, vô nghề nghiệp, ở 48, đường Carreau, hội tin các đồ hàng giá 284 đồng 65 của M. Phạm-bá-Quy tức Tự-Minh, buôn bán, ở 11, hàng Gai, thì đã phải giải vào tòa án.

Bắt thẻ. — Ngày hôm qua, 45 người phải bắt thẻ, 27 người nộp tiền ngay.

Từng đăng ăn cắp xe đạp. — Lê văn-Hoi, 38 tuổi, làm cho nhà máy giặt Mallier, ở làng Thụy-Khuê (Hà-đông) từng đăng ăn cắp cái xe đạp của M. Phạm-gia-Bình, cai đội lính thợ ở Hanoi thì đã phải bắt, và sau khi xét hỏi, đã phải giải vào tòa án.

Ăn trộm. — Dương-văn-Bao, 33 tuổi cu-li xe, ở làng Hòa-mã, bị bắt quả tang trèo tường vào để trộm các quần áo đáng giá 16 đồng của hai người đầy tớ của M. Deschamps, quản lý nhà « Hotel Coq d'or », ở 6 đường hàng Kèn, thì đã phải giải vào tòa án.

Xéo trẻ con. — M. Nguyễn-Song-Nhi, thư ký tại sở bưu bằng, nhà ở 55 phố Wiélé, cam đơn trình sở cẩm cái vú-em thì con trai được hai tháng, chết trong khi mang vào nhà thương. Sau khi khám xét đã đưa về vào nhà xác.

GIAI TRẺ VẪN HƠN

Tại rạp Cinéma Palace đang chiếu một phim ảnh rất vui « La Jeunesse Triomphante » *tả cảnh một ông già, xấu, có tật lại gù thích lấy con gái đẹp — máu tham hoa mất vợ.*

Rạp Family Cinéma từ thứ sáu 30 Août đến thứ hai 2 septembre chiếu một tích « Mỹ nhơn kế ».

Rạp Cinéma Palace sắp chiếu 3 phim ảnh rất hay « Verdun Visions d'Histoire » *toàn cảnh trận mạc thật.* — Le beau Brummel *và* Cadet d'eau douce, Buster Keaton *đóng trò — vui suốt chuyện.*

Rượu VEUVE AMIOT là thứ rượu để làm quà, và để lễ tết rất tiện.

Các ngài sành thuốc lá chỉ dùng thuốc lá MÉLIA (giấy đỏ) không dùng thứ khác.

ĐÃ XUẤT BẢN:

TRUYỆN MAO-NHÂN
(LES AGOUGLOUS)

Dịch-giả: PHÙNG-HUY-BÍCH

Giá bán . . . . 0$25
Tiền cước gởi Recommandé . . . . . 0$18

Bán buôn và bán lẻ tại bản-quán.

CÁC NHÀ DÙNG ĐỒ ẢNH NÊN BIẾT

Vì hiệu bào chế Montès, 54 phố Paul Bert, Hanoi mua nhiều, và mua được rẻ, nên hiệu ấy lại có thể bán được các chất Hyposulfite de Soude, Bisulfite de Soude, Sulfite de Soude, Hydroquinone và tất cả các thứ dùng vào nghề ảnh, theo giá rất rẻ.

Viết thư mà hỏi giá.

THUỐC KHÔNG DÁM NÓI HAY

Tôi nối nghiệp nhà kẻ đã lâu năm, mới thuyên dịch xong pho cẩm-nang, nhân theo tôn chỉ có thể thuốc để chữa bệnh mới bệnh-nhân quá bộ lại số nhà 30, phố Julien Blanc, Hanoi (đằng sau nhà Thờ chính bên cạnh nhà thương Phủ doãn), tôi xin phân giải mọi lẽ, nên chăng sẽ dùng thử, hoặc ai ở xa gửi thư về, tôi xin trả lời minh bạch.

PHÙNG-NĂNG-TĨNH

TRUNG-BẮC HỌC-HIỆU
22, Rue Lamblot (phố nhà Thờ)

Chương-trình và giờ học y như các trường công Nhà-nước.

Có đủ các lớp kiểm-bị, từ đồng ấu (enfantin) đến cao đẳng (supérieur).

Ngày 2 Septembre khai trường Học trò đến một mình, không có người nhà xin cho thì trường học không nhận

Lời cảm ơn. — Trong khi tang lễ phu quân tôi là quan lãnh-sự Gracias, hồi 7 giờ rưỡi, ngày hôm 29, các cụ các quan, các ông, các bà có lòng yêu, hoặc đi đưa đám, hoặc tặng đồ phúng-viếng, hoặc gửi giấy chia buồn, thời chúng tôi xin chân thành cảm tạ các cụ, các quan, các ông, các bà một cách rất cảm kích.

Bái tạ
Madame Lãnh-sự Gracias

Hiệu bào-chế MONTÈS
54, Phố Paul Bert Hanoi

Hễ thấy ghê mình thì dùng ngay một viên thuốc Rascol là khỏi ngay bệnh cúm và bệnh sốt rét rừng.

· Nghìn nào có phiếu Đông-Pháp 60$00 muốn bán được giá cao hơn khi mua của Nhà-nước thời xin cứ hỏi tại hiệu sơ đồng.

Fonderie Tonkinoise
Hoàng-xuân-Lan
[illegible] Avenue Henri d'Orléans, [illegible]
(Ngõ Trạm, đi cửa hiệu Damiange)

MỘT VIỆC THỰC TIẾN-BỘ

Sự tiến-bộ ấy là mất có 0$60 mà tự mình chế lấy được một litre rượu vang bổ tốt bằng thuốc QUINTONINE. Thuốc QUINTONINE là một thứ thuốc mới rất tốt, bổ huyết, bổ gân, trị bệnh suy nhược, mệt nhọc, xấu huyết, đau gân. Một lọ, dùng để làm một lít rượu vang bổ giá là 0$60.

Bán tại: Hiệu Bào-chế, L. Blanc, Rue Paul Bert, Hanoi

LA COMPOSITION FRANÇAISE
aux examens franco-annamites
của M. L. HOULLIER

Giáo-sư trường Bảo-hộ soạn riêng cho học-trò Việt-Nam

Bán tại nhà in bản-quán

Giá mỗi quyển . . . . 0$35
Tiền cước mỗi quyển . . 0,15

SIROP TREKOL

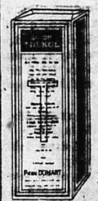

Thuốc thần hiệu chuyên trị các chứng ho và đau cuống phổi của trẻ con.

Trẻ con cho đến 1 tuổi, ngày uống 2 hay 4 thìa con. Từ 1 tuổi đến 3 tuổi, cách 3 giờ uống 1 thìa café.

Trên 3 tuổi thì uống thìa to.

Uống ăn bữa ăn cơm.

PHARMACIE MONTÈS
54, Rue Paul Bert-HANOI

Trường MINH-ĐỨC
2 A 2 B Rue Julien Blanc
(sau nhà in Trung-Bắc)

Chương trình và giờ học y như các trường Nhà-nước.

Ngày 2 Septembre khai giảng các lớp sơ học, từ enfantin đến supérieur.

Còn những lớp pháp văn và toán pháp giúp học trò thi lấy các văn bằng, thi vào trường và các công sở Nhà-nước sẽ khai giảng vào ngày 16 septembre.

Những ông giáo có bằng tú tài và bằng thành trung giúp học có tiếng đến giúp bản trường. 7845

ĐÃ TÁI BẢN XONG:
SÁCH

« Việt-Nam Sử-Lược »

(HISTOIRE DE VIỆT-NAM)
Soạn-giả: TRẦN-TRỌNG-KIM

QUYỂN HẠ

Nam-Bắc phân-tranh thời đại — Cận-kim thời đại

Có sửa đổi lại rất cẩn-thận — Có hình các vua, các danh-nhân cùng các lăng miếu di tích cổ nước Nam, và các tướng nước Pháp: — Lại thêm cả cái niên-biểu kê rõ các đời vua nước Nam, nước Tàu và nước Pháp

Giá: 1$00

Bán buôn và bán lẻ tại bản-quán

AI SỢ CẢM?

Mỗi khi thời-tiết thất thường, lúc nồng nhức, lúc lại gió lạnh, thực là lúc dễ bị cảm, đau cổ, sổ mũi, ho gió.

Ấy là lúc nên dùng thuốc trị trong trong mồm rất hiến-hiệu mà rất ngon-ngọt, là thuốc ngậm

OXYMENTHOL

Thực là thuốc thần-hiệu chữa được cả các bệnh ở trong mồm, trong cổ, đau cổ, ho gió và lúc trước phải thì trừ được cả bệnh ấy.

BÁN CHIẾU KHÁCH
Mỗi hộp: 0$35 (các nơi vẫn bán 0$60)
Pharmacie CHASSAGNE
59, phố Paul-Bert, Hanoi

NƯỚC CHANH
NƯỚC CAM
NƯỚC CÓ HƠI ĐỂ PHA RƯỢU (SODA)

Hiệu T. B.

Nhà máy ở 125, phố Sinh từ Hanoi

Dùng nước rất thanh khiết và các vị thuốc thượng-hảo hạng.

Ai thường dùng nên lấy hiệu này, đừng mua những thứ rẻ tiền có chất độc.

AI LÀ NGƯỜI BẮC KỲ CŨNG CẦN PHẢI BIẾT

Một quyển sách có 3 đạo nghị định của quan Thống-sứ Bắc-kỳ:

1° *Ngạch thuế thân ở Bắc-kỳ sửa đổi lại.*

2° *Việc khẩn đất ở miền trung-du và thượng-du Bắc-kỳ.*

3° *Ngạch thuế điền-thổ sửa đổi lại.*

Mỗi quyển . . . . 0$15
Tiền cước thường . . 0,05
Tiền cước Recommandé thêm 0,10

Thư và mandat gởi cho:
M. LÊ-NGUYÊN-ÚC
61-63, Rue du Colon
HANOI

Số 90

Bát đại anh-hùng

DOÃN-KẾ-THIỆN dịch thuật

Truyện tả tám vị anh hùng nguyện cùng học võ nghệ một thầy là Kim chăm bất-quái Tả-kim Bưu, sau khi xuống núi, mỗi người đi mỗi nơi, ai nấy sẵn một lòng nghĩa khí, quyết ra tay dẹp hết những nỗi bất bình ở đời, trừ kẻ gian giúp người ngay, nén kẻ mạnh, cứu người yếu, thủ đoạn rất cao cường, tông tích rất bí mật, thực là một cuốn tiểu-thuyết đáng nên xem vậy.

... Nhưng còn một điều này phải hỏi cho rõ thêm, là mọi đêm nó vẫn đi rập trâu-châu vào một chỗ, đêm nay nó lại đem đi vào chỗ khác tôi biết làm thế nào?

Hoa-dương nói:

Điều đó không ngại, Vũ-vinh là một người bạn làm giao với tôi, nếu có thế nào, tất sẽ báo cho tôi biết.

Mã-tri-phủ vui mừng nói rằng:

Được như thế thì thì không còn lo ngại gì. Vậy xin ân-công trở về ngay, để bàn với các tráng-sĩ, nhưng phải giữ kín đáo làm mới được.

Hoa-dương liền quì xuống mà nói rằng:

Tôi xin thay lời tướng mạng nhà họ Kim, kính tạ tấm lòng cao nghĩa của đại-nhân.

Mã-tri-phủ vội đỡ dậy mà nói rằng:

Tôi đây cũng như ân-công và các tráng-sĩ, thấy việc nghĩa nên làm thì làm, khi nào lại đòm kể ân đề mong báo đáp.

Hoa-dương liền đứng dậy, vái từ lui ra.

HỒI THỨ CHÍN MƯƠI SÁU
Mã-bưu trúng kế

Hoa-dương ở trong văn-phòng quan tri-phủ đi ra, lại nhảy lên nóc nhà, truyền ra bốn ngoài đi về cửa hàng Vương-lục, đem lời Mã-tri-phủ thuật lại cho mọi người nghe. Tống-sĩ công liền nói rằng:

Để tôi xin đứng làm người mối-giái.

Hoa-khánh nói:

Tôi xin nói trước để anh em biết, đêm nay hãy để tôi lên vào, rồi hết đây mấy ở nhà rồi, rồi hãy vào mới không lo ngại gì, và mới thông xong việc được.

Hoa-dương nói:

Đêm nay đã khuya quá rồi, có vào cũng không việc tay ấy, thì bằng đêm nay hãy nghỉ lấy sức để đến đêm mai hãy đi cũng không muộn gì.

Mọi người đều lấy làm phải rồi cùng đi nghỉ.

Lại nói chuyện Mã-bưu sau khi đã bị Vũ-Vinh đánh lừa, cứ chắc cậy ở Vũ-Vinh, không còn lo ngại gì, lại thấy đêm sau yên-lặng; các vị anh-hùng không đến phá lần nữa, lại càng chắc là lâu. Đến đêm thứ ba, Mã-bưu cho mời Vũ-vinh vào trong thư phòng bồi rằng:

Không biết quân giặc đêm nay có dám đến nữa không?

Vũ-Vinh nói:

Chúng nó bị tôi đánh cho một trận tơi bời mà có lẽ cuộc dạ không dám đến nữa.

Mã-bưu vui mừng mà nói rằng:

Nếu vậy thì tôi cũng được yên lòng, vậy xin kính tạ tráng-sĩ một chén rượu.

Vũ-vinh liền nghĩ ra một kế, rồi nói rằng:

Thì cả mọi người đều có công khó nhọc, mà hoàng-thân chỉ thưởng riêng một mình tôi thì sao cho phải, vậy hoàng-thân nên gia ân cho tất cả mọi người.

Mã-bưu nói:

Tráng-sĩ thực là một người có bụng tốt, không quên cái công khó nhọc của mọi người, vậy để tôi xin cho gọi tất cả gia tướng vào cùng uống rượu làm vui.

Mã-bưu nói rồi, sai mời tất cả gia-tướng vào thư-phòng uống rượu, bà anh em họ Phú nói:

Đêm nay tôi cần phải lo việc phòng giữ, xin hoàng-thân để vội mở cuộc vui hôm thế này?

Mã-bưu cười lập nói. Vũ-vinh liền nói rằng:

Hoàng-thân đã cho uống rượu thì anh em ta cứ uống, có lo chi, người đời xưa uống trăm chén rượu, đánh trăm nghìn người, khi nào anh em mình lại có vì say rượu mà quên những sự phòng giữ.

Mã-bưu vui cười mà nói rằng:

Vũ tráng-sĩ nói rất phải, đêm nay tôi sẽ cùng các tráng-sĩ uống một bữa tuyệt say.

Nói rồi, sai người nhà rót rượu mời các gia-tướng cùng uống, trong lúc thù-tạc, Vũ-vinh lại hết sức dùng lời khuyến-khích, khiến cho Mã-bưu và bọn gia-tướng cứ mâm mới uống mãi, trong một giờ liền đã hết ba vò rượu to, ai nấy đều say tuyệt cả, ba anh em họ Phú lại ra giọng hăng hái mà nói rằng:

Xin hoàng-thân cho giải tán, để anh em tôi còn phải đi lo sự phòng giữ, kẻo lỡ ra quân giặc lên vào được thì nguy to.

Mã-bưu vẫn quen tính hoạt vui, lại tin lời Vũ-vinh, liền nói rằng:

Tôi chắc quân giặc không dám lên đến nữa; vậy các tráng-sĩ cứ yên lòng cùng tôi uống rượu; chớ nên làm dở cuộc vui.

Ba anh em họ Phú nói:

Hoàng-thân không nghe lời anh em tôi nói, thì cuộc vui chưa thôi đó, việc buồn đã đến sau lưng.

Ba anh em họ Phú nói như thế, là có ý muốn làm ơn, không ngờ lại thành ra trái ý Mã-bưu; Vũ-vinh thấy Mã-bưu nghe nói bừng tâm mặt lại, biết là không bằng lòng, liền nói khích rằng:

Việc gì anh em lại phải nói những câu quái gở nhường ấy như thế. Hoàng-thân nay ở cung cấm như có quí phi, ở triều đường như có thái-sư, quyền thế lẫy lừng, ai ai đều phải kính nể, đã có bọn giặc chuột quấy rối, nhưng chẳng qua là bọn nhỏ mọn tầm thường, anh em mình đánh cho một trận tơi bời hôm kia, chắc chúng nó cũng phải khiếp sợ, nếu chúng nó có cả gan lại dám đến nữa, thì anh em mình mỗi người chỉ ra tay một lúc là xong, có gì đáng sợ cho lắm mà phải lo đi phòng giữ, bỏ dở cuộc vui, khiến cho hoàng-thân ăn phải mất hứng.

Mã-bưu nghe ba anh em họ Phú nói đã không bằng lòng, lại nghe lời Vũ-vinh nói khích, liền nổi giận quát mắng rằng:

Anh em mày chực rủa ta à, ta không cần đến anh em mày nữa, xem có được không? Biết điều ra khỏi nhà ta ngay, chớ để ta phải đuổi.

Ba anh em họ Phú tức giận quá, nhưng không dám nói gì, lập tức đứng phắt dậy, đi lấy hành-lý, rồi cùng nhau tìm đường đi nơi khác.

Vũ-vinh thấy ba anh em họ Phú bỏ đi rồi, không còn lo ngại gì nữa, lại cố ý khuyên mời Mã-bưu cùng bọn gia tướng uống rượu, chỉ một lúc lại hết luôn một vò nữa, nghe chừng đều đã say quá, ngả nghiêng cười không vững, đến đốt Mã-bưu lên nằm trên giường, tôi để bọn gia-tướng vào nằm cả cái phòng bên cạnh, ai nấy vừa đặt mình nằm xuống đều ngủ say như chết, không còn biết gì. Vũ-vinh mừng quá, liền đóng chặt cửa phòng lại, rồi lên đi ra ngoài tay viện tìm các vị anh-hùng.

HỒI THỨ CHÍN MƯƠI BẢY
Lấy lại được bảy hạt trân châu

Vũ-vinh đi ra ngoài tây viện, khi gần đến nơi đã thấy các vị anh-hùng đang cả đấy rồi, liền đằng hắng một tiếng rồi nói rằng:

Thời đêm nay anh em tha hồ mà tự ý, chúng bọn loài ngựa trâu nữa, lấy lại bảy hạt trân châu, tiện dễ như giở bàn tay. *(Còn nữa)*

Supplément au Trung-Bắc Tân-Văn

N° 3737 du 1er Septembre 1929

TRUNG-BẮC BUỔI TRƯA

Phụ-trương số 175 (Tờ phụ-trương này ra từ trưa hôm 31 Août 1929) Mỗi số: 2 xu

GIÁ MUA CÓ HẠN

	Tờ buổi trưa	Tờ buổi tối	Cả hai tờ
Cả năm	3$00	6$00	8$00
Sáu tháng	1.60	3.20	4.00
Ba tháng	0.90	1.80	2.00
Một tháng			1.00

Nam-kỳ và ngoại-quốc phải trả thêm tiền sước.

Toutes les lettres destinées à la rédaction doivent être adressées au directeur 68, Rue Jules Ferry, Hanoi

Fondateur: F. H. SCHNEIDER
Directeur: NGUYỄN-VĂN-VĨNH
Rédacteur en chef: PHẠM-HUY-LỤC
Administrateur gérant: NGUYỄN-V-LUẬN

Adresse télégraphique: TRUNGBẮCTÂNVĂN HANOI
Téléphone n° 180

PUBLICITÉ

Annonces la c/m² . . . . 0$60
Réclames — 1,00

Consulter les tarifs pour contrats de longue durée

Truyênj Tuyq-Kiêuf

Báo *Phụ-nữ Tân-văn* có đề xướng lên câu hỏi: «Nàng Túy-kiều nên khen hay nên chê?» Và lại treo giải thưởng cho những bài mà bạn đọc báo đã cho là hay. Bởi thế cho nên trong Nam ngoài Bắc, đã có nhiều người viết lắm bài để lấy giải thưởng. Chúng tôi nhớ dịp ấy mà được nghe những lời phê-bình của các tài tử giai nhân đã đem đăng lên trên báo.

Nay hạn thi đã hết, và giải thưởng chắc cũng đã định rồi, vậy ta thử xét xem tại làm sao mà có truyện nàng Kiều, truyện ấy làm theo cái tôn chỉ nào và có ích gì cho sự giáo hóa của người ta không. Có biết rõ những lẽ ấy thì sự phê bình mới có chuẩn đích chánh đáng.

Cứ như ý riêng của chúng tôi, thì chủ ý của tác giả là cụ Nguyễn-Du, không phải làm một truyện để dạy luân-lý. Chẳng qua là vì cái cảnh ngộ mà lấy một truyện để thở dài, cho hả tấm lòng uất ức của mình đó mà thôi, cho nên mới nhan là «*Đoạn trường tân thanh*: Tiếng than khóc mới về nỗi đau lòng.» Nhưng vì cái giọng thở dài ấy lại có cái thương chứa chan, không thể lấy ngòi bút tầm thường mà tả cho hết được. Thương vì nỗi một người đàn bà tài có, sắc có, thông minh trí tuệ, mà cứ phải đày đọa ở chỗ phong trần. Thương vì nỗi lòng người đơn bạc, thế tục đảo điên làm cho cái thân bồ liễu kia phải ba chìm bảy nổi. Giả sử cái thân bồ liễu ấy mà vô tri vô giác, thì chẳng nói chi, nhưng lại là một người đa tình đa cảm, biết đường nhân nghĩa, biết điều thị phi, cho nên càng trông thấy một người như thế, bị những đồ gian ác dày vò bao nhiêu, lại càng thương xót tức tối bấy nhiêu.

Một quyển truyện mà làm cho người ta, ai xem đến cũng phải xót xa đau đớn, vì lòng thương như thế, thì đã có giá-trị lắm rồi. Nhưng quyển truyện ấy lại có cái lý-thuyết ta cần phải biết, thì mới hiểu rõ những mối đoạn-trường của người giai nhân đã làm cho ta phải đau lòng. Cái lý-thuyết làm chủ-động-lực trong truyện Túy Kiều là lý Phật-học.

Phật học cho người ta ai cũng phải chịu cái kiếp luân-hồi, nghĩa là sanh ra kiếp nầy, rồi chết đi, lại lộn ra kiếp khác, cứ xoay vần như bánh xe lăn tròn, không lúc nào nghỉ. Luân-hồi như thế là vì có cái duyên quả tự mình đã gây ra cho mình. Cái duyên quả ấy tiếng Phật gọi là *Karma*, mà tiếng ta dịch là chữ *nghiệp*. Nghiệp người ta sanh ra ở đời, làm điều gì là mình gây cho mình một cái duyên quả về sau. Mình làm điều lành, thì rồi có điều lành báo ứng, mình làm điều ác, thì rồi có điều ác báo ứng; việc mình làm ra thì mình phải chịu lấy. Người được hưởng thụ sự an nhàn ở đời là bởi có cái nghiệp trước tốt; người phải chịu những điều chua cay ở đời là bởi trước có cái nghiệp trước xấu; tức như ta thường nói: phải trả cái nợ tiền khiếp. Đã có cái nghiệp sẵn rồi, thì dẫu muốn trốn cũng không sao trốn được. Cái dây oan cứ trói buộc mình vào cái cảnh phải trả nợ. Phải trả hết nghiệp trước, rồi mới được hưởng hay phải chịu cái nghiệp sau. Người nào bị cái nghiệp trước nặng, mà trong khi phải trả nợ, lại biết tu lấy lòng lành, thì khi hết nghiệp trước rồi, cái nghiệp sau cho mình được nhẹ-nhàng thảnh thơi. Có khi trong một đời trả hết được nghiệp cũ, và lại được hưởng hay phải chịu ngay cái nghiệp mới.

Kinh nhà Phật nói rằng: «*Dục tri tiền thế nhân, kim sanh thụ giả thị; dục tri lai thế quả, kim sanh tác giả thị*; muốn biết cái nhân duyên kiếp trước thế nào, xem cái mình phải chịu ở đời mình sống đây, thì biết; muốn biết cái kết quả kiếp sau thế nào, xem việc mình làm ở đời mình sống đây, thì biết.» Cái nhân-quả cứ theo nhau mà báo ứng mãi.

Cái lý-thuyết ấy của đạo Phật rất là mầu-nhiệm, rất hay về đường luân-lý và thật là hợp với lẽ chí-công của trời đất. Lẽ chí công là trời đã sanh ra người phú cho cái bản-tính độc lập, có quyền tự do, để tự xử lấy mình. Mình muốn cho thân nhẹ nợ, thì phải làm điều lành để gây lấy cái nghiệp tốt; nếu mình tàn ác, làm những điều bất nhân phi nghĩa, thì tự mình gây lấy cái nghiệp tốt; nếu mình tàn ác, làm những điều bất nhân phi nghĩa, thì tự mình gây lấy cái nghiệp xấu cho mình về sau. Hay dở là tự mình làm ra, cho nên nói rằng:

Đã mang lấy nghiệp vào thân,
Cũng đừng trách lẫn trời gần trời xa.

Ông Trời chỉ cầm cân để định nặng nhẹ cái nghiệp của người ta đã gây nên, chớ không có điều gì là thiên-vị. Họa phúc là của mình mà ra cả.

(Còn nữa) Trần-Trọng-Kim

Một người chauffeur

xe ô tô hàng bị mấy người hành khách khiêng quẳng xuống đường cho chết chẹt ô-tô

Hôm vừa rồi, chiếc xe ô-tô hàng do chauffeur là Joseph Lapeyre cầm máy, đi đến trước nhà số 105 đường La Chapelle, thì chẳng biết chauffeur với hành khách có chuyện bất bình gì với nhau, cãi nhau xô xát, rồi bốn người hành khách trên xe xúm lại đánh chauffeur một trận rất đau, lại cùng nhau khiêng chauffeur quẳng xuống đường, giữa lúc ấy có chiếc ô-tô hàng khác vùn vụt chạy đến, đè qua người chauffeur ấy chết tươi.

Hiện bọn hành khách ấy đã bị bắt để xét.

Kuôcq ngu'w mo'iq
ă ơ ư thì viết a' o' u'
đ viết d, d viết y, q viết k
Na'm yâuq:
sa'cq, huyênf, na'ngj, hoiz, ngaw
q f j z w

HAIF DAMF

Dạy con từ thuở còn thơ

Ngày xưa, bà mẹ ông Mạnh dọn nhà đến ở gần trường học, từ đó ông Mạnh biết ham sự học hành, sau thành bậc đại-tài.

Ngày nay có bà mẹ cậu Bạo, cũng dọn nhà đến ở gần trường học, để muốn cho cậu Bạo biết ham sự học-hành. Một hôm bà mẹ hỏi thử cậu rằng:

— Ngày sau con lớn thì con làm gì?

— Con chỉ muốn làm ông...

Bà mẹ cười đánh «khì» một cái mà hỏi rằng:

— Ông gì, hở con?

— Ông gác cửa trường học!

— Nó là ông gì chứ ông gác trường thì sao con lại muốn làm?

— Con thấy trước kỳ khai trường, vô số người nhà quê trông thấy ông gác trường, cứ chắp tay: Bẩm ông, bẩm cụ.

Hif-dinhf, Nguyênw-va'n-Tôi

Các học sinh ta tại thành Montpellier

Trung-bắc Tân-văn lấy làm vui lòng đăng các tin tức của các học sinh ta đậu các kỳ thi ở Montpellier bên Pháp như sau này:

Ban văn chương

MM. Nguyễn-mạnh-Tường, bằng Hi-lạp học, La-tinh học, Nguyên-ngữ học, đỗ cử-nhân khoa văn chương.

Nguyễn-văn-Huyên, bằng Địa-dư học, Sử-học, đỗ cử-nhân khoa Sử-học và Địa-dư.

Trần-quốc-Mai, bằng xã hội học và luân lý học.

Nguyễn-văn-Cường, Nguyễn-tân-Tri, bằng Pháp-ngữ học.

Ban pháp luật

MM. Nguyễn-mạnh-Tường, được phần thưởng về Dân-luật và luật hành-chính, hạch đỗ năm thứ hai.

Nguyễn-văn-Huyên, Lê-văn-Đính, hạch đỗ năm thứ nhất.

Nguyễn-văn-Hựu, bằng công chúng học.

Ban khoa học

MM. Phạm-đình-Cử, bằng vật lý học đỗ cử nhân khoa học;

Nguyễn-văn-Suổi, bằng hóa học và toán học.

Đặng-minh-Trứ, bằng hóa học.

Bằng P. C. N.

(vật lý, hóa học và vạn vật học)

MM. Nguyễn-tường-Tam, Huỳnh-công-Chiêu, Huỳnh-kim-Hữu, Hồ-ngọc-Nhuận.

Ban y học

MM. Hồ kim-Ngọc, hạch đậu năm thứ nhất;

Hồ văn-Nhựt, hạch đậu năm thứ nhì.

Trường cao-đẳng thương-mại

MM. Phùng-Thi, Huỳnh-thọ-Yeng, đỗ bằng tốt nghiệp.

Trường mỹ thuật

MM. Dương-văn-Kiên, giấy khen về ban nặn và ban đẽo khắc.

Bằng tú tài

Phần thứ nhất

La tinh và sinh ngữ

MM. Tờ-Cầu (bình thứ), Phạm-lê-Tiếp, Nguyễn-văn-Đức.

Khoa học và sinh ngữ

MM. Nguyễn-văn-Lộc (bình thứ) Trương-đại-Hảo, Lê-văn-Năm, Trần-văn-Nhung, Hồ-văn-Kế, François Darius, Trần-văn-Chi.

Phần thứ hai

Ban toán học

MM. Nguyễn-thành-Hải, Nguyễn-văn-Hưởng, Nguyễn-văn-Năm (bình thứ) Châu-văn-Sỏ (đã đỗ cả ban triết học).

Ban triết học

MM. Nguyễn-anh-Bồn, Đào-tuấn-Kiệt, Ngô-sách Vinh, Nguyễn-văn-Đạm, Nguyễn-bá-Cường, Cung-vinh-Hân, Lê-văn-Tri (bình thứ).

Một cách đùa bỡn của người Hoa kỳ

Có một người ở Illinois đến thành Chicago (Hoa-kỳ) chơi mấy ngày. Hôm trở về, định đi chuyến xe lửa sáng hồi 9 giờ 10 thì chạy; ngặt vì lúc khởi hành ra ga khi chậm mà đường ra ga lại không thuộc, thành thử cứ phải bâng-khuâng ở giữa đường. Thôi hỏng! Giờ xe chạy đến nơi mất rồi, làm thế nào được? May sao giữa lúc ấy, sực gặp một người bộ hành khác tới nơi. người kia lấy làm mừng rỡ lắm, vội vàng lại gần cất giọng lễ phép mà hỏi rằng;

— Thưa ngài, xin ngài làm ơn chỉ cho tôi biết ở đây đi ra ga đường nào?

Người khách bộ hành ung dung đáp.

— Ấy gần tới nơi rồi đó. Kia, ngài trông cái ngôi nhà lầu lớn tường quét vôi đỏ ở đàng đầu phố kia kìa!.....

Người hỏi thăm lấy làm mừng, vội vã cám ơn, rồi cắm đầu cắm cổ đi một mạch tới ngôi nhà lầu đã chỉ.

Khi tới nơi, người ấy cứ vùn vụt chạy thẳng vào tận trong nhà, sực gặp một người lính cảnh sát, liền hớt hơ hớt hoảng hỏi rằng;

— Thưa thầy, xin thầy làm ơn chỉ cho tôi chỗ lấy vé xe lửa ở đâu, vì tôi vội quá, giờ xe chạy đến nơi mất rồi.

Người cảnh-sát ngơ ngác, lấy làm lạ quá. Vì ngôi nhà đỏ đó, có phải là nhà ga đâu: đấy chính là sở cảnh-sát của quận Englewood. Té ra cái người chỉ đường kia chơi khoăm quá, người ta đã vội hỏi thăm đến nhà ga, lại đi trỏ vào sở cảnh-sát! Lính cảnh-sát thấy tự nhiên vô cớ có người vào sở cảnh-sát hỏi mua vé xe-lửa, lại ngỡ là một người có bệnh điên; ai nấy chỉ trông nhau mà cười thầm, rồi nghiễm nhiên bảo người khách lạ ấy đi thẳng vào tầng trong nữa. Khách vô tình cứ đi thẳng vào nữa, té ra chẳng thấy nơi bán vé xe-lửa đâu; khi người ta sập đóng cửa lại, mới biết là mình đã bước chân vào nơi giam tù của sở cẩm.

Sở cẩm bỏ người ấy vào nhà giam xong, lập tức đánh giây nói mời một vị thầy thuốc đến để khám nghiệm xem người khách lạ đó có thật mắc phải chứng điên không. Thầy thuốc xét đi xét lại, mãi chẳng thấy người ấy có tí gì là điên cả; bấy giờ mới biết rằng người khách lạ không thuộc đường, bị người quá bỡn khéo bày trò ra như thế thành thử bị giam ở sở cẩm mất mấy giờ đồng hồ; đành nhỡ mất chuyến xe-lửa sáng!...

Cái cách đùa bỡn của người Hoa-kỳ thật cũng kỳ-khôi lắm thay!

Văn tập «Kiều»

Vịnh Bà Kính-Tâm

Nghĩ thân mà lại ngậm ngùi,
Oan này có một kêu trời nhưng xa.
Phát tiền ngày bạc lân la,
Tu là cõi phúc, tình là giây oan.

Cô B.

MỘT NHÀ GIÚP GÁI BỊ CHỒNG BỎ HAY TÌNH NHÂN DUỒNG DẪY

Một bà lương y Hoa-kỳ là Mme Gabrielle Harrison, mới mất được mấy tháng nay, có để lại bằng chúc thư một món tiền là 200.000 *livres sterling* để dựng một sở dung chứa những đàn bà bị chồng bỏ, hay là gái bị tình nhân duồng dẫy.

Những hạng đàn bà ấy được ăn, được mặc, được ở tại sở ấy không phải trả tiền, vàn nếu có lòng giúp cho sở mình được thịnh vượng tí nào thì giúp.

Người ta nói rằng vì tấm lòng thương các phụ nữ bị đàn ông phụ bạc mà bà Harrison nghĩ ra cái cách đền bồi lại sự bất công của đàn ông đối đãi với đàn bà.

Báo *Presse Indochinoise* đăng cái tin trên ấy lại thêm rằng, ở Đông-dương mà dựng nên một nhà như thế thật không phải là vô ích. Ở đây có biết bao nhiêu đàn bà (đây là nói các me) bị chồng bỏ, phải đem thân lưu lạc vào nghề giang hồ là vì đức ông chồng ở đây không vĩnh viễn, nên các bà vợ nhất thời ấy trải bao nhiêu nỗi đắng cay.

Một hiệu kim-hoàn bị mất cắp 450.000 quan

Sáng vừa rồi, có một chàng ăn bận cực kỳ lịch sự, cử chỉ lễ phép, nói năng dịu-dàng vào hiệu kim hoàn của Mme Cécile Sorel, nói là có mấy nhà thầu-khoán cự-phú cử mình đi sắm các đồ trang-điểm để bày biện nơi phòng ở cho một ả con hát, nhan sắc tuyệt vời, mới tới kinh-thành Paris.

Người thư ký hiệu kim hoàn bèn đưa người khách ấy vào phòng ngủ, để đo thử các mẫu mực. Khi vào tới trong phòng, khách kêu bỏ quên cái thước ở nhà, không có cái đo, nhờ người thư ký đi kiếm hộ cái thước. Người thư ký vô tình, đi tìm thước cho khách, thì khách liền thừa cơ ăn cắp ngay một hạt ngọc kim cương giá tới 30 vạn quan, một cái trâm có đính ngọc trai giá đáng 15 vạn quan, rồi lẳng lặng trốn ra biến mất, vẫn chưa tìm thấy tung tích đâu cả.

Tin Saigon

Xứ Nam kỳ đối với cuộc đấu xảo thuộc địa tại Paris

Hội đồng sửa soạn cuộc đấu-xảo của Nam-kỳ tại Paris đã họp ngày 29 Août. Hội-đồng đã dự định mọi khoản để cho nông công thương giới và hành chính giới ở Nam-kỳ đều dự cả. Hội-đồng lại chia làm mấy tiểu ban để trông nom các chi.

VIỆC HANOI

THỜI TIẾT

Lúc 10 giờ sáng: 31 độ

Lại có bão

Điện-tin của Thiên-văn-đài Phù-liễn ngày 30 août 14 giờ 56. Bão ở VI-tuyến 16, Kinh-tuyến 113 chưa rõ chạy theo chiều nào.

Điện tin của Thiên-văn-đài Phù-liễn ngày 31 août 8 giờ 24. Bão ở vĩ-tuyến 16, kinh tuyến 112 phía Tây.

Hội-đồng Thành-phố

Hội-đồng thành-phố đã họp hồi 9 giờ tối thứ năm 29 Août, do quan Đốc-lý Delsalle chủ tọa.

Trong các việc hội-đồng đem ra bàn bạc, có những việc sau này:

Trợ cấp 200p. cho hội du lịch Đông-dương.

Trợ cấp 5000 fr. cho hội liên hiệp các người bị lòa về cuộc chiến tranh.

Mua xe ô-tô để quét rác-rưởi ở các phố tây.

Về vấn đề xe kéo thì hội-đồng cử một tiểu-ban để xét:

Chuẩn y việc sửa sang lại bờ hồ Hoàn-kiếm, đoạn từ đường Beau champs đến đường Francis garnier.

Về rạp chớp bóng Pathé ở bờ hồ, thì quan Đốc-lý nói chờ hết hạn giao kèo này, thì rạp ấy sẽ dọn đi chỗ khác.

Về vấn đề thuế chó nuôi trong thành-phố, thì Hội-đồng ấn-định đồng-niên nhất luật đánh thuế mỗi con chó là một đồng bạc, không phân đẳng hạng gì cả.

Vấn đề mở đường xe điện, thì Hội-đồng chuẩn-y cho công-ty xe điện mở thêm đường từ Cống-vọng, qua đường hàng Lọng chợ Cửa-nam, phố Henri d'Orléans, phố hàng Bát cũ, phố hàng Cót hàng Than, Bờ-sông và Yên-phụ.

Cuộc rút số công thải Đông dương lần thứ ba mươi

Xin nhắc lại rằng đến sáng thứ hai 2 septembre này hồi 8 giờ tại sở Tài-chính sẽ rút số Công-thải Đông-dương 6 triệu 18 vạn đồng là cuộc rút lần thứ 30.

Kỳ này có

4 số được hoàn lại		1.000 đồng
26 số	--	500 đồng
1000 số	--	100 đồng

Hội-đồng coi việc mở số có:

Quan Tài-chính tổng trưởng hay một vị đại biểu của ngài giữ thìa khóa số 1 làm chủ tịch.

Một vị đại-biểu quan Chánh ngân-khố giữ thìa khóa số 2.

M. Vũ-công-Hoành, Tổng-đốc tại tòa Thượng-thẩm, làm hội-viên.

Một viên chủ-sự sở Tài-chính làm thư-ký.

Lịch năm 1930

Các kiểu lịch mới năm 1930 bản quán đã làm xong rồi. Ngài nào muốn xem để đặt in, xin đến chơi nhà in bản-quán số 61-63 phố hàng Bông. Ngài nào ở xa, viết thư cho biết, bản quán sẽ gởi mẫu và giá tiền đến nơi.

Các sở bưu-điện Bắc-kỳ

Sở bưu-điện tại Điện biên-phủ (Bắc-kỳ) kể từ ngày 1er Octobre 1929 và chỗ trong mùa nước rút thôi được nhận các bưu-kiện (colis postaux) nặng hạn đến mười *kilos* là cùng.

— Sở bưu-điện tại Lâm (tỉnh Bắc-giang) nay đi sang Chũ (cũng tỉnh ấy) và kể từ ngày 16 Septembre này là sở bưu-điện Chũ.

Ngạch Tham-tá

M. Nguyễn-đình-Thanh có bằng tú-tài bản xứ (chương-trình mới) được bổ tham-tá tập sự niên bổng 1.100 đồng (lương cũ) ngạch tòa sứ Trung-kỳ.

Ngạch Thú-y

Các học-sinh có tên sau này đỗ tốt nghiệp trường Thú-y đều được Đông-dương thú-y sĩ tập sự.

MM. Sappon bổ đi Cao-mên
Trần-chí Lan bổ đi Nam-kỳ
Nguyễn-văn-Hải —
Nguyễn-văn-Lĩnh —
Trần-đình-Hựu bổ tại Bắc kỳ.

Nhảy xe lửa bị ngã

Ngày hôm qua, Vương-đình Duật 16 tuổi, làm phu, ở làng Hạ-hồi, phủ Thường tín Hà-đông, nhảy lên chuyến xe lửa Nam-định đương chạy bị ngã, và bị thương bên chân trái.

Đã phải đem ngay vào nhà thương.

TRUNG-BẮC HỌC-HIỆU

22, RUE LAMBLOT (PHỐ NHÀ THỜ)

Chương trình và giờ học y như các trường công Nhà nước.

Có đủ các lớp kiểm-bị, từ đồng ấu (enfantin) đến cao đẳng (supérieur).

Ngày 2 Septembre khai trường. Học trò đến một mình, không có người nhà xin cho thì trường học không nhận

VIỆC BẮC-KỲ

BẮC-NINH

Cướp

Hồi 5 giờ sáng ngày 30 août nhà bà đồ Sây ở phố Minh-xá số nhà 110 bán thuốc lào và hàng tạp hóa mới mở một cánh cửa ra, thì một bọn cướp chừng bốn năm đứa ở vào giả mua thuốc lào, rồi bóp cổ một đứa ở gái. Nhà chủ thấy động hô hoán lên, bọn tuần phu làng Đỗ-xá nghe thấy tiếng kêu lập tức ra cứu thì bắt được hai đứa. Còn chúng tẩu thoát cả.

Ăn trộm ban ngày

Sáng 28 août, một người ở phố Niềm-thắng, tên là Ngô-thị-Nhàn khóa cửa đi vắng một chốc, khi 9 giờ về tới nhà thì thấy cửa ngỏ, bước chân vào trong nhà thì thấy một người đàn ông lực-lưỡng xách một gói ở trong nhà đang sắp sửa ra. Thì ra tên kẻ trộm đã thừa cơ chủ nhà đi vắng, bẻ khóa cửa, vào ăn trộm.

Chủ nhà hô hoán lên, xóm diềng đổ lại bắt, đem nộp cẩm. Hỏi thì nó kh[illegible] tên là Vũ-văn-Dưỡng, quán ở Bồ-s[illegible] (Bắc-ninh); trước đã can án mộ[illegible] vì tội ăn trộm. Tên Dưỡng đã bị giam để nghị án.

KIẾN AN

Phường ăn cắp xe đạp

Hôm vừa rồi, có một người ăn [illegible] linh khố đỏ, số 6681, vào hiệu xe Đặng-thị-Đức ở phố Cháy số 10, [illegible] chiếc xe đạp, hẹn vài giờ đem trả. [illegible] là từ đấy biệt mất, chẳng thấy tung [illegible] đâu. Người chủ hiệu xe vào trại hỏi, thì chẳng có người lính nào [illegible] linh như trên kia cả. Vậy có lẽ tê[illegible] là một tên có chân trong phườ[illegible] cắp xe đạp, ăn mặc giả hình dạ[illegible] hồ chăng.

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường
Từ microfilms trường Đại Học Cornell

Tin Trung-kỳ

HUẾ

Bệnh dịch tả

Bệnh dịch tả vẫn còn, song còn mà ít nơi bị vì bệnh ấy mà chết. H ện nay ở Huế thỉnh thoảng vẫn có phát.

Nước mặn

Đã hơn mười n ày nay nước sông Hương đã lần lần hóa mặn, nay đã đến các miền thượng lưu sông ấy như là Long-thọ Định-môn v. v.

Phần nhiều những người dùng nước sông Hương và nước lọc phải đi tìm giếng mà uống. Còn uống nước lọc thì mặn quá, nên dùng đun sôi mà uống trà lại càng mặn nữa. Đại-hạn quá lâu rồi, mà chỉ có đôi trận mưa dong vừa ướt đất thì có thấm vào đâu.

Các nhà nông phố rất lo nỗi mùa tháng tám,

Hội-đồng viện nhân-dân đại-biểu đã xong

Sau khi khai hội Trung-kỳ Nhân-dân đại-biểu viện tại nhà Di-luân trường quốc-tử-giám một hôm là ngày 19 août, qua ngày 20 août thì viện ấy lại họp tại phủ Khâm-sứ đặng xét sổ ngân sách năm 1930 và định tuyên đặt những điều khoản yêu cầu của viện ấy.

Cho đến ngày 26 thì hội đồng đã xong chiều hôm ấy quan Khâm sứ cùng các quan viện Cơ-mật đã đến dự, khi bãi hội-đồng đặng ký tờ biên bản. Trước khi bãi hội thì viện ấy có lời kính chào quan Khâm-sứ và viện Cơ-mật đặng cáo từ.

Viện nhân-dân đại-biểu vào cung chiêm Đại-nội

Ngày 25 août y lời thỉnh-cầu, quan Khâm-sứ có cho phép viện nhân dân đại-biểu vào cung-chiêm đại-nội.

Giá gạo và vật thực tại Huế

Tại các chợ ở Huế và nơi bàng cận, ngày nay giá gạo và các vật thực thảy tăng lên cao lắm.

Sự tăng như vậy là do bởi người mình trông thấy bọn khách-trú tăng giá hàng hóa, mà ta cũng tăng theo, chớ kỳ thiệt thì cũng không có lắm thứ không đáng tăng giá cũng mà tăng, thì thiệt quá đáng.

Trung Bắc kỳ Lâm-sản Công-ty

(Rừng Bảo-đài, Rừng Phố-vị, Rừng Hạ-cương)

Chính sở tại Hanoi, 63, Phố hàng Bông

ĐIỆN-THOẠI SỐ 150

CỦI, THAN,

GỖ LIM XANH HẠ-CƯƠNG, tốt có tiếng, cả cây từ 7 tấc trở lên để làm cột nhà.

RỪNG, NỨA và các thứ lâm-sản nước Nam.

Có xưởng tại Đáp-cầu, Yên viên, Bồ-xá

Cuộc thi thơ của Hội Trí tri Phúc-yên tổ chức

(Tiếp theo)

XXVII

Rung chuông gi ‘o-dục dạy ngư ‘ i ngoan,
Nổi tiếng rừng văn tỉnh Phúc-an
Đại học tám điều gây cốt nóc.
Tru g gian năm bậc luyện tâm can.
G ắng cùng đáy bể thay lòng tối,
Diễn đến đầu non đổi thói gian.
Nỗi đuốc văn minh thêm sáng láng,
Nghìn năm thanh giá để sau bàn.

Trịnh-văn-Biện, chez Quỳnh-Lâm
51 Avenue Paul Doumer à Haiphong.

XXVIII

Trên ga Thạch-Lỗi dưới Hương-canh,
Hội Tri-Tri nay lập đã thành.
Núi Tước sông Lô nền sảng lãng,
Nói Hồng giống Lạc chất tinh anh.
Thuyền chèo gắng học giời đâu phụ,
Lò đúc nên tài đất cũng linh.
Tỉnh Phúc-yên nay rành có phúc,
Ngang đầu sáng giọi vẻ văn-minh.

Phạm-hữu Ẩn
Thư-Lâm, Phúc-yên.

SINH, TỬ, GIÁ THÚ

SINH

Phạm-thị-Hương, con M. Phạm-long-Bảo, 50 tuổi, garde de meuble, ở 33 hàng Than.

Dương-xuân-Chi, con M. Dương-xuân-Bảo, 35 tuổi, thợ may, ở 93 Jambert.

Bùi-thế-Sinh, con M. Bùi thế-Chạch 25 tuổi, thư-ký ở 31 A Gia-ngư.

Phạm-t ị K iêm, con M Ph m-gia-Viêm, 25 tuổi, giáo học 30 hàng Thiếc.

Nguyễn-văn-Gi, con M. Nguyễn-v-Giản, 37 tuổi, buôn bán, ở Thụy-khuê.

TỬ

Mme Phạm-thị-Gi_ếm, 65 tuổi, buôn bán, ở phố Thanh-giám.

M. Lê-văn-Nghi, 53 tuổi, buôn bán, ở 50 đường Huế.

Các cuộc vui tối nay

Cinéma Palace : La jeunesse triomphante
Cinéma Tonkinois Le joueur d'échecs
Cinéma Pathé : Le Voile nuptial
Xiếc Việt-nam

Tin-tức về việc thương-mại

GIÁ THÓC GẠO :

Gạo hạng nhất, một tạ		10$80
—	nhì, —	10 40
—	ba, —	9 70
Thóc hạng nhất, —		6 40
Bắp ngô —	—	6 50

GIÁ BẠC

Kho Nhà-nước : 11 f. 35

TIN TÀU

Tàu *Bougainville* đã tới Saigon ngày 25 Août

Tàu *Jamaïque* ở Singapore đã chạy ngày 26 Août đi Saigon.

Tàu *Amboise* đã ở Marseille chạy ngày 14 Août sang Đông-dương.

Tàu *Dalny* ở Dj bouti chạy ngày 17 Août đi Colombo

Tàu *Angers* ở Marseille chạy ngày 9 Août sang Tàu và Nhật.

Tàu *Azay le Rideau* mang Bưu kiện (colis postaux) sang Pháp và mang thư đi Tourane, Saigon, Côte des Somalis, Réunion và Madagascar, đến ngày 1er Septembre hồi 7 giờ ở Haiphong sẽ khởi hành.

Các thư từ ở Hanoi sẽ mang xuống Haiphong chuyến xe-lửa 20 giờ 4 phút tối thứ bảy 31 Août.

CÁC VIỆC LĨNH TRƯNG VÀ ĐẤU GIÁ

Ngày 3 Septembre 1929, hồi 16 giờ. -- Tại sở Lục-lộ Bắc-kỳ, ở Hanoi đấu giá mua 12.000 mètres cubes đá để sửa sang lại đường qua sông Bach-lun, tỉnh Phú-thọ.

Ký quĩ tam 400$00.

Ngày 7 Septembre 1929, hồi 10 giờ. — Tại nhà Học-chính đấu-giá in Bulletin général de l'Instruction publique trong một năm, kể từ ngày 1er Octobre 1929.

Điều-lệ để tại nhà Học-chính và ở phòng Thương-mại Hanoi.

Ngày 16 Septembre 1929 hồi 15 giờ. — Tại nhà Thương-chính ở Hanoi và ở Saigon, đấu giá mua 80.000 kilos than lá (laiton en feuilles).

Điều lệ để tại phòng ba nhà Thương-chính ở Hanoi, phòng kế-toán Haiphong và Saigon.

Ngày 17 Septembre 1929. hồi 15 giờ — Tại nhà Thương-chính Hanoi đấu-giá mua các đồ dùng trong phòng giấy và đấu giá Papiers Pot, Couronne, Tellière et Emballage dùng cho nhà ấy trong năm 1930.

Điều lệ để tại nhà Thương-chính Hanoi và Haiphong.

Ngày 18 Septembre 1929, hồi 15 giờ. - Tại nhà Thương-chính Hanoi, đấu-giá mua các sổ-sách dùng cho nhà ấy trong năm 1930.

Chia làm 3 *lots*

Điều-lệ để tại nhà Thương-chính Hanoi, và Saigon.

Ngày 1er Octobre 1929. hồi 16 giờ. -- Tại sở Lục-lộ Bắc-kỳ, ở Hanoi, đấu-giá mua nhựa «Asphalte» để trải trên các đường thuộc địa và trong xứ trong năm 1930.

Ký-quĩ tam 2000$00.

Điều-lệ để tại sở Công-chính Hanoi, và sở Hàng-hải Haiphong.

Ngày 9 Octobre 1929 hồi 9 giờ. — Tại sở Hỏa-xa Vinh đấu giá làm đường và nhà ở về lot thứ tư (từ km 0 + 480 đến 16 + 000 T. K) đường Tân-ấp – Thakhek.

Ký quỹ tam 6.500 $

Điều lệ để tại sở Hỏa-xa Vinh, sở Công-chính Hanoi, sở Công-chính Saigon.

Ngày 28 Novembre 1929 hồi 9 giờ.—Tại sở Hỏa-xa ở Hanoi, đấu giá mua 40.000 kilos dầu dùng cho các máy của sở-hỏa-xa đao bắc : 30.000 kilos nộp tại Hanoi, và 10.000 kilos nộp tại Tourane.

Điều lệ để tại sở Hỏa-xa Hanoi, sở hàng hải Haiphong, và sở Hỏa-xa Tourane.

MỘT CỬA HÀNG

Hiếu Hỉ đối-trướng

làm rất lịch-sự và rất mau chóng
Nên thửa tại hiệu: BẮC-VĂN
125, phố hàng Bông

7.700

MỚI XUẤT BẢN :

1° — **CANDIDE OU L'OPTIMISME**
(Chuyện chàng Căng-Đích)

2° — **ZADIG OU LA DESTINÉE**
(Chuyện chàng Gia Đíc)

Của VOLTAIRE tiên-sanh soạn
NGUYỄN VĂN-HIẾU dịch-thuật

Giá : 1° Candide. 0 $ 60 — 2° Zadig. 0 $ 50

Tiền cước gởi đi các tỉnh tinh ngoài : *Recommandé, mỗi quyển* : 0 $ 20

Bán buôn và bán lẻ tại Bản-quán.

ĐÃ XUẤT BẢN :

TRUYỆN MAO-NHÂN

(LES AGOUGLOUS)

Dịch-giả : PHÙNG-HUY-BÍCH

Giá bán. . . . . 0 $ 28
Tiền cước gởi Recommandé . . . . . . 0 $ 12

Bán buôn và bán lẻ tại bản-quán.

ĐÃ TÁI BẢN XONG :

SÁCH

« Việt Nam Sử-Lược »

(HISTOIRE DE VIỆT-NAM)

Soạn-giả : TRẦN-TRỌNG-KIM

QUYỂN HẠ

Nam-Bắc phân-tranh thời đại — Cận-kim thời đại

Có sửa đổi lại rất cẩn-thận — Có hình các vua, các danh-nhân cùng các lăng miếu di tích cổ nước Nam, và các tướng nước Pháp. — Lại thêm cả cái niên-biểu kê rõ các đời vua nước Nam, nước Tàu và nước Pháp

Giá : 1 $ 00

Bán buôn và bán lẻ tại bản quán

Ai có máy móc hỏng thì nên đến:

. . . .
. . . .

Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Lưu thanh tốt nhất bán và cho thuê ở:

Etablissements Indophono

Xem cáo bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai muốn đi giầy đẹp tốt đẹp thì nên đến :

G. M. R.
Demange

Xem cáo bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai không có vốn buôn bán làm ăn thì nên đến :

Banque de l'Indochine

Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

[illegible] tốt nhất thì có những:

[illegible] Nestlé

. . . .

Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Xe đạp tốt nhất thì có:

MM. Deleule & Detouillon
Debiolle
Trúc-Thành

Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai muốn sắm đồng hồ bút máy thì nên đến :

G. M. R.
Phúc-Vinh

Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai muốn già hóa trẻ ăn uống như thường thì nên đến:

Hiệu giồng răng
Trần-quang-Minh

Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai muốn sắm đồ đạc thì nên đến :

G. M. R.
Nhà tăm tắm

Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai muốn uống rượu, hút thuốc lá, xơi đồ hộp thì nên đến :

G. M. R.
L. U. C. I.

Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai muốn thửa câu đối phúng mừng thì nên đến :

. . . .
. . . .

Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai muốn tiêu khiển buổi tối thì đi xem :

Cinéma Palace

Xem cáo bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Chè ngon nhất thì hiệu :

Ninh-Thái

Xem cáo bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai muốn dùng thuốc tây thì nên đến :

Pharmacie Montés (Nhà ba chuông)
— **Chassagne (Phố hàng Khay)**
— **Gillet (Vinh)**

M. Hélary (Haiphong)

Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai có bệnh thì nên đến phòng khám bệnh :

Quan Đốc-tờ : Loubet
— **Piquemal**
— **Plot**

Xem cáo bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai có đồ cũ và quốc trái muốn bán thì nên đến :

Hiệu Đức-Long
Hoàng xuân Lan

Xem cáo bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai muốn sắm bàn thì nên đến :

MM. Deleule & Detouillon

Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai muốn làm nhà xây bằng gạch tốt thì nên đến :

. . . .

Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai muốn sắm đồ vàng bạc ngọc ngà thì nên đến :

G. M. R.
Perroud

Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Khăn mũ đẹp thì có :

Hiệu Hai Chinh

Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai muốn xem tiểu-thuyết, mua giấy bút thì nên đến :

Tân Dân Thư Quán

Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

TRẢ TIỀN BẰNG CON-NIÊM

(Paiements en timbres-postes)

Nhiều ông gởi tiền trả bản-quán bằng con-niêm, sự ấy thiệt cho bản-quán lắm. Vậy có lời trình các ngài trả tiền bằng tiền đồng [illegible], còn thì bản-quán không nhận [illegible] bằng con-niêm cả.

Số 5

THẤT-QUỐC-CHÍ
七國誌

(Tôn, Bàng diễn nghĩa)

孫龐演義

Lịch-sử tiểu-thuyết

(Truyện này mới đọc tưởng là hoang-đường, nhưng thật là được hết cái tâm lý của một hạng người có lòng ích kỷ)

NGUYỄN-ĐỖ MỤC dịch thuật

Tôn-tẫn và Bàng-quyên chạy đến trước mặt, cùng cúi đầu sụp lạy. Quỉ-cốc tiên-sinh hỏi rằng :

— Hai người họ tên là gì, quê-quán ở đâu ?

Tôn-tẫn nói :

— Đệ-tử tên gọi Tôn-tẫn, người ở nước Yên.

Tôn-tẫn lại trỏ Bàng-quyên mà nói với Quỉ-cốc tiên-sinh rằng :

— Người này tên gọi Bàng-quyên, quê ở nước Ngụy. Đệ-tử gặp-gỡ trong khi đi đường, kết làm anh em, cũng đến đây học đạo, dám xin sư-phụ thu-nhận cho.

Quỉ-cốc tiên-sinh ngắm xem tướng-mạo Tôn-tẫn, lưng gấu dáng hùm, lại có tiên-phong đạo-cốt, thật là một người nhân-hậu quân tử ; lại ngắm xem tướng-mạo Bàng-quyên thì đầu quỉ mắt rắn, quả là một người quên ơn bội nghĩa, không được thủy chung, về sau khó được hưởng phúc.

Quỉ-cốc tiên-sinh nói :

— Tôn-tẫn có thể học được, còn Bàng quyên thì khó lòng học được, cho nhà-ngươi về đi thôi.

Tôn-tẫn kêu van giúp Bàng-quyên mà rằng :

— Dám bẩm sư-phụ ! Hai chúng tôi cùng kết nghĩa với nhau, coi nhau như anh em ruột. Đệ-tử này học được thì Bàng-quyên cũng học được, dám xin sư-phụ cứ thu-nhận cả cho.

Quỉ-cốc tiên-sinh nói :

Nếu vậy thì để ta thử cái tài thông-minh của các ngươi. Bây giờ các ngươi làm thế nào mà đánh lừa cho ta phải bước ra ngoài cửa động thì ta sẽ nhận cho học, bằng không thì ta cho về.

Bàng-quyên ngẫm-nghĩ một chút, rồi reo lên rằng :

-- Dám bẩm sư-phụ ! Sao trên đám mây có hai con rồng chọi nhau, mời sư phụ ra xem.

Quỉ-cốc tiên sinh tủm-tỉm cười mà bảo rằng :

-- Bây giờ đang về mùa đông, làm gì có rồng chọi nhau.

Bàng quyên lại nói ;

-- Dám bẩm sư-phụ ! Có ông Lý-lão-quân ở Nam-thiên-môn đến.

Quỉ-cốc tiên-sinh nói :

-- Lý lão-quân vừa mới ở đây đi, khi nào lại đến.

Bàng-quyên nói :

-- Đệ-tử xin phóng hỏa ở sau ghế sư-phụ ngồi thì tất sư-phụ sợ cháy mà phải chạy ra ngoài cửa động.

Quỉ-cốc tiên-sinh cười mà bảo rằng :

-- Cũng tạm gọi được là cái thông-minh của nhà-ngươi !

Quỉ-cốc tiên-sinh lại hỏi Tôn-tẫn rằng:

-- Con Tôn-tẫn kia có mưu-trí gì lừa được ta ra ngoài cửa động không ?

Tôn-tẫn nói :

— Đệ-tử là kẻ ngu-độn, còn có trí-mưu gì được nữa ! Có họa rằng sư-phụ bắc cái ghế ngồi ở trước cửa động, để đệ-tử dùng trí mưu lừa cho sư-phụ phải vào ; chứ nếu sư-phụ ngồi trong thì dẫu suốt đời kẻ đệ-tử này cũng không thể nào mà làm cho sư-phụ ra ngoài được.

Quỉ cốc tiên-sinh liền gọi đạo-đồng bắc ghế ra ngồi ở ngoài cửa động. Tôn-tẫn nói :

— Thế là đệ-tử đã lừa được sư-phụ ra ngoài cửa động rồi.

Quỉ-cốc tiên-sinh cười mà bảo rằng :

— Ta đây cũng mắc mưu nhà-ngươi đó.

Quỉ-cốc tiên-sinh đưa hai người vào lạy trước bàn tổ sư thành-tượng, rồi truyền bảo rằng :

— Hôm nay gần tối, hai ngươi hãy về phòng yên-nghỉ, sáng mai sẽ học-tập.

Hai người vâng mệnh, lui về phòng nghỉ. Sáng hôm sau, Quỉ-cốc tiên-sinh bảo hai người rằng :

— Phép làm học-trò, trước hết phải làm lụng, rồi sau mới học-tập được. Vậy trong hai ngươi đây, ngày nào cũng thế, cứ một người đọc sách thì một người phải đi đẫn củi. Thí-dụ như Tôn-tẫn đọc sách thì Bàng quyên phải đi đẫn củi, mà Bàng-quyên đọc sách thì Tôn-tẫn phải đi đẫn củi vậy.

Hai người đều nói :

— Đệ-tử này xin tuân theo mệnh-lệnh.

Quỉ-cốc tiên-sinh nói ;

-- Bắt đầu tự ngày hôm nay. Tôn-tẫn là anh thì được đọc sách trước, để cho Bàng-quyên đi đẫn củi.

Quỉ cốc tiên-sinh đề cho Bàng-quyên đi khỏi rồi, lấy sách ra trao cho Tôn-tẫn đọc, và dặn rằng :

Sách này chỉ một mình nhà-ngươi đọc, không được để cho người khác xem.

Tôn-tẫn nhận được sách, liền vào trong phòng ngồi đọc, không ngờ Bàng-quyên đi đẫn củi về, sau khi bái-yết sư-phụ, liền vào trong phòng hỏi Tôn-tẫn rằng :

— Hiền-huynh đọc sách gì thế, cho em xem với.

Tôn-tẫn nói :

— Anh em ta khi trước kết nghĩa ăn thề với nhau, đã có nói cùng nhau chung sách chung đèn, không ai được giấu nhau câu gì, khi nào ta lại không cho hiền-đệ xem.

Tôn-tẫn vội-vàng đem sách đưa cho Bàng-quyên xem, Bàng-quyên đem đến dưới đèn, ngồi đọc cho thật thuộc. Sáng hôm sau, đến lượt Tôn-tẫn đi đẫn củi, Bàng-quyên đọc sách. Quỉ-cốc tiên-sinh lấy sách trao cho Bàng-quyên, Bàng-quyên đem vào trong phòng ngồi đọc.

Khi Tôn-tẫn về, hỏi Bàng-quyên rằng:

-- Hôm nay hiền-đệ đọc sách gì thế ?

Bàng-quyên thoái-thác rằng ;

-- Hôm nay sư-phụ có ông bạn đến chơi, em phải quạt nước nấu cơm, bận suốt cả ngày. còn lúc nào mà đọc sách cho được.

Tôn-tẫn tin là thực, đã nhiều lần đều như thế. Những ngày Tôn-tẫn đọc sách, tối đến lại đưa cho Bàng-quyên xem ; còn những ngày Bàng-quyên đọc sách thì tối đến Tôn-tẫn có hỏi, Bàng-quyên lại thoái-thác có nọ có kia, không đưa cho Tôn-tẫn.

Ngày tháng thoi đưa, hai người học tập đã được một năm, Bàng-quyên bảo Tôn-tẫn rằng ;

— Hiền-huynh ơi ! Anh em ta học-tập võ-nghệ đã được một năm, mà chưa đem ra thí-nghiệm lần nào, âu là ngày mai ta bẩm sư-phụ, xin cùng đi đẫn củi, rồi ta thử thí-nghiệm với nhau một phen, xem ra thế nào.

Tôn-tẫn nói ;

-- Ý anh cũng nghĩ như vậy !

Ngày hôm sau, Tôn-tẫn và Bàng-quyên bẩm với Quỉ-cốc tiên-sinh, rồi cùng đi xuống dưới chân núi. Tôn-tẫn nhặt những đá vụn bày thành trận-thế, rồi hỏi Bàng-quyên rằng :

— Em có biết là trận gì đó không ?

Bàng-quyên ngắm xem một hồi, rồi nói :

Đây là trận «Thanh long xuất thủy».

Tôn-tẫn nói :

-- Trận này em có phá nổi không ?

Bàng-quyên nói :

Khó gì mà không phá nổi !

Bàng-quyên tức thì chỉ-trỏ từ phương ấy đến phương ấy, phá vỡ được cái trận «Thanh-long xuất thủy».

Tôn-tẫn lại nói :

— Em thử bày một trận cho anh coi nào.

(Còn nữa)

ĐỒNG-HỒ ĐEO TAY BỌC VÀNG !
Máy mỏ-nơc; 15 chân-kính
Mặt có kim có chất dạ-quang
BẢO-HÀNH 20 NĂM
Giá .... 11$50
Bán tại hiệu:
A. FERROUD (Nhà kính)
9, 10, Phố Paul Bert — HANOI

Nhà-Giồng-Răng
Trần-Quang-Minh
199, Rue du Coton, 199
Tonkin Hanoi

Những thứ mới sang
Quần áo và giầy trẻ con *đủ các mùi kiểu rất đẹp.*
Bít tất *các ông và các bà cũng là* sà-phòng nước hoa *thượng hảo hạng xin mời các quí khách chiếu cố.*
V. DEMANGE HANOI

TA ZÚP TA

HIỆU TÔI BÁN BUÔN BÁN LẺ
1. Tủ bạc khóa chữ toàn bằng thép, bền tây, thật bền chắc.
2. Đất thắp đèn, (Carbure) hắc ín (Coaltar) và các thứ sơn tây.
3. Ciment, đanh, giây thép, boulons, và đồ các thứ đất làm nhà cửa cầu cống.
4. Chì, kẽm, đồng, thiếc, crémone, bản lề, tôles trắng, tôles đen, cuốc, xẻng, búa, rìu, barre à mine
5. Bao gai, bao cói, cô cô, mọi có, đủ các hạng to nhỏ và dầy khâu bao.

Xin qui-khách chiếu-cố,
ĐỨC-LONG-HIỆU
90, Phố Ma-mây, Hanoi

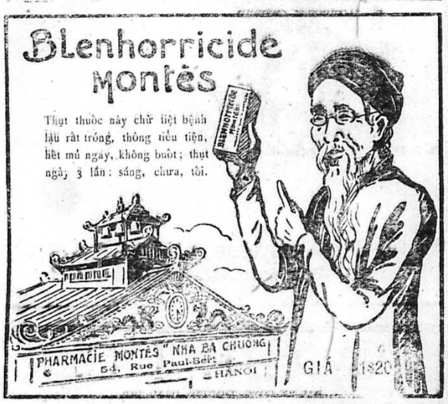

ĐÃ XUẤT BẢN TOÀN BỘ 21 QUYỂN:
«NHỮNG KẺ KHỐN NẠN»
(LES MISÉRABLES)
Của ông: **Victor Hugo**
Nguyễn-văn-Vĩnh, dịch-thuật
VĂN PHÁP VÀ VĂN QUỐC-NGỮ ĐỐI NHAU

Phần thứ nhất:	*5 quyển, giá:*	2$40
hai:	*4 quyển, giá:*	2.05
ba:	*3 quyển, giá:*	1.85
tư:	*5 quyển, giá:*	2.55
năm:	*4 quyển, giá:*	2.25
Cộng:	*21 quyển, giá:*	11.10

Giá bán toàn bộ 21 quyển: **Mười đồng (10$00)**
Tiền cước gửi *Recommandé*, một quyển. . . . . [illegible]
— cả 21 quyển làm hai gói [illegible]
Bán tại Bản-quán

Đoản-thiên tiểu-thuyết

Liều thân cứu bạn

(Chuyện hiệp sĩ nước Anh)

(Tiếp theo)

Lọp-đờ nói: «Thằng lão-nô này nếu không khéo chiều ý ta, mà nghe lời ta bảo, thì ta cho mày cũng nằm như cái tử thi ở mặt đất kia nốt» Nói xong cầm dao toan đâm.

Bột-nã nói: «lạy ông tôi xin đi ạ» Tiếng kêu rất thương nghe ra giọng kinh khủng lạ thường. Lấy tay chỉ vào cái cống, vì bây giờ đau quá không hành động được, cho nên cứ vào cái cống ở đằng trước mặt là bảo ý Lọp-đờ cứ theo con đường tây đến cái cống kia mà tìm Mạch-sĩ-Đức.

Bột-nã năm ấy tuổi đã sáu mươi, lâu nay vẫn có tiếng hách dịch ở công-đàng, sinh bình chỉ liều mất nhách nép my chỉ xử những kẻ dưới quyền đều tuân lệnh một phép, dẫu giở cái thủ đoạn quỷ quyệt độc ác, cũng không ai dám hé răng động nói nửa nhời. Chẳng ngờ nay mới gặp phải Lọp-đờ bắt được chẳng khác gì mèo con bị đánh, không kịp bưng tai. Bao nhiêu cái hào khí lúc bình-sinh, đến bây giờ đều tiêu hết. Lọp-đờ lại cầm dao vào vỏ dao, lấy khẩu súng lục ở trong túi ra mà đi vào cửa. Một tên gia đình của Bột-Nã chợt đi qua trên thềm nhà ấy. Bột-Nã đưa mắt, bảo ý lại cứu chủ. Tên gia-đình thấy tình trạng như vậy, biết rằng có sự biến, mím mồm nắm tay toan chạy lại đánh Lọp-đờ. Lọp-đờ giơ súng ra bảo rằng:

Muốn sống lặng yên, kẻo ta bắn một phát thì mày chết tươi, ta vẫn một cái thì xương chũ mày dập vỡ. Tên gia-đình không dám lại gần. mới mày mới chực muốn hô người đến cứu, đã bị Lọp-đờ bắn một phát đạn suyên qua bụng. ngã gục xuống bên sát. Lọp-đờ vẫn ung tướng trông chỉ, cứ cầm tay Bột-nã đi vào trong nhà.

Trong nhà ấy có một người đàn bà, tuổi độ ngoài bốn mươi, hình dạng tựa như đứa ở. Bột-nã bảo người đàn bà ấy rằng:

— Mày mở cửa nhà hầm cho ta.

Người đàn bà ấy trông thấy Lọp-đờ một tay cầm khẩu súng, một tay kéo Bột-nã tới vào, có ý sợ hãi, hãy còn lưỡng lự, chưa dám vâng lời.

Bột-nã nói:

— Sao mày không nghe mệnh ta.

Người đàn bà ấy lấy một khúc sắt vuông mà dài, rém vào góc tường phía đông nhà ấy. Chợt nghe thấy bật lên đánh xoảng một tiếng rất to, tự nhiên tấm ván ở mặt đất mở ra. Liền trông thấy cửa hầm vuông rộng hơn bốn thước ở mặt đất thông xuống, lối xuống có thang, thang làm bằng đồng nhỏ hẹp mà không có bực. Lọp-đờ bắt Bột-nã phải xuống hầm trước. Còn mình cũng bưng lấy thang đồng mà lần xuống sau. Xuống đến nơi thấy tứ phía nhà ấy toàn xây bằng gỗ lim, quét vôi trắng, diện tích rộng ước tám thước mà hình vuông chéo. Trong nhà hầm ấy có ba bốn cái lò lửa, cái thì hình tam giác, cái thì hình vuông mà dài, không hiểu để làm gì. Lại thấy có mùi uế-khí sông lên, tưởng chừng muốn thổ. Trông sau trông trước, chẳng thấy có ai, chỉ thấy vắng vẻ lạnh lẽo tựa như xung quanh có những ma quỉ, khiến người vào đấy phải trợn. Lọp-đờ nổi giận bảo. Bột-nã rằng:

— Thằng Lão-nô này, mày để Mạch-sĩ-Đức ở đâu, muốn sống bảo thật, nếu không thì ta vặn gẫy tay. Bột-nã run lập-cập, sắc mặt tái mét, miệng không nói được, lấy tay đẩy vào góc nhà, tự nhiên thấy cánh cửa mở, trong ấy có đèn thắp sáng, nơi hắc ám lộ ra một đường quang minh. Theo đường sáng mà đi vào, nghe thấy có tiếng rên rỉ nho nhỏ. Lọp-đờ không hiểu tiếng ai rên, nghe giọng thê thảm, cũng hơi sợ dựng tóc gáy. Đi vào vài bước nữa thấy ba người nằm ngửa trên mặt đất, hai người còn đương bị trói, vừa rên vừa thở rất mạnh. Còn một người nữa thì mặc áo đen, cái mũ trắng rơi ở bên cạnh. Lọp-đờ hô to lên một tiếng rằng:

Bác Mạch-sĩ-Đức ơi! — Vừa hô to vừa lại gần tận nơi, chẳng thấy Mạch-sĩ-Đức đáp sao.

Lọp-đờ lại hô lên rằng:

— Tôi thương bác lắm, bác Mạch-sĩ-Đức ơi.

Bây giờ Lọp-đờ chưa biết rằng bạn đã chết, nên cố gọi như vậy.

Đương khi ấy là mùa nóng nực, mà trong cái nhà hầm ấy vẫn dá lạnh như mùa đông. Lọp-đờ thấy người nằm đấy, lại cầm Bột-nã mà giương mắt lườm. Bột-nã run lấy bẩy, sẽ đứng không vững, ánh đèn sáng soi vào mặt, sắc sám nhợt đi, tựa như cái thời kỳ chết chỉ còn chớp mắt thì đến. Lọp-đờ cúi mình xuống thăm Mạch-sĩ-Đức thì thấy một mắt nhắm, một mắt trông nghiêng, mà đọc lè lè, không còn tinh-thần gì nữa.

Quá mắt một tí, máu chảy nhễ nhại, mồ hôi vả cả tóc, mặt mũi dính đất lấm nhem nhuốc, sắc sim nhợt, môi hở lộ răng nhau nhăn, trông hình dạng tựa như rắc răng lại mà cắm tức tố thù. Lọp-đờ sẽ lấy tay vỗ vào người, thấy lạnh như nước đá mà cứng đờ, bây giờ mới biết Mạch-sĩ-Đức đã chết rồi, chợt thương bạn nhiều đắng mất bấy nhiêu, nắm tay lại đấm mạnh một cái vào gáy Bột-nã. Bột-nã đau quá, kêu ầm lên như tiếng chó sói, lại tựa như tiếng cú kêu trong lúc người vắng đêm khuya.

Hai người bị trói nằm ở mặt đất vừa thở vừa rên, trông thấy Lọp-đờ cùng Bột-nã diễn ra tấn thảm kịch, lại càng sợ hãi hết hồn.

Lọp-đờ chưa nguôi cơn giận, cầm lấy Bột-nã vật mạnh xuống đất, đá luôn một cái, giương mắt mà mắng rằng:

Thằng Lão-nô tàn-nhẫn này. Ngày nay ta cho mày biết sự khổ thống ở nhân gian. Mấy giết người đã nhiều, mấy đều chết cũng chưa hết tội. Dẫu vậy, nhưng nếu mấy bảo rõ cho ta biết lúc mấy giết Mạch-sĩ-Đức như thế nào, tôi ta cũng tha giết cho.

Lọp-đờ nói xong, lại đá một cái thật mạnh, đứng đợi Bột-nã giả lời.

Bột-nã nhăn mặt, mắt lờ đờ trông Lọp-đờ mà nói rằng:

Tôi nay chỉ muốn chóng chết thôi. Tiên-sinh giết đi cho. Song tôi dẫu chết về tay tiên-sinh, cũng muốn biết tiên-sinh là người thế nào. Xin tiên-sinh nói tính danh cho tôi được biết.

Tiếng Bột-nã kêu rất thê thảm, hòa lẫn với tiếng hai người sắp chết nằm ở bên cạnh rên thở như cùng thù đáp.

(Còn nữa)

Thạch-Bằng dịch thuật

"Các quan công nhận là tốt nhất"

Có nhiều thứ rượu bắt trước rượu Tonique Tonkinois, nhưng rượu Tonique Tonkinois vẫn tốt hơn cả.
Bán tại nhà thuốc Montès nhà ba chuông, 54, Phố Paul-Bert Hanoi.

NHỮNG LỜI RAO VẶT

(Les Petites Annonces classées du T. B. T. V.)

MỖI DÒNG CHỮ 0$10 MỘT LẦN

Bản-quán mở ra mục này, cốt để giúp các bạn đọc báo, cần mua-bán đổi-chác thứ gì, thật rất dễ tìm mà giá đăng vào mục này lại rẻ tiền.

Giá tính cứ 0 p. 10 một dòng, các ngài chỉ mất độ 2, 3 hào cũng có thể đăng báo được. Không những thế lại còn tiện cho ngài nào cần mua-bán thứ gì, cứ xem lời rao vặt, đã chia ra từng mục, thật tiện mọi đường.

Giá 0 p. 10 mỗi dòng, là tính cho các ngài không mua báo đồng-niên, còn ngài nào mua báo đồng-niên, khi nào muốn đăng vào mục rao hàng này, thì xin gửi cho bản-quán cái giấy chuồn-báo, bản-quán xin tính rút xuống 0 p. 08 mỗi dòng.

B. Q.

Đồn-điền, ruộng, trại
(Concession, rizières, propriétés rurales)

Có một cái nhà nghỉ mát ở Tam-đảo muốn bán. Hỏi tại Mme Bocarno Tam-đảo. 7.840

Bán lại cửa hàng
(Cession de fonds de commerce)

Hôtel muốn bán. Hỏi tại bản quán. 7.820

Tìm người làm
(Offres d'emplois)

Cần một người làm vườn giỏi, biết giồng hoa và các thứ rau đậu.

Hỏi tại: M. Goy Douanes et Régies Lục-nam. 7.841

Lạc con
(Mục này đăng không lấy tiền)
(Enfants égarés)

AI BIẾT BẢO GIÙM

Tên tôi là Trần-đình-Oanh ở Thổ-khối, Gia-lâm; tôi có người vợ tên là Đinh-thị-Biển, 25 tuổi người dong dỏng cao, mặt hơi rỗ mặc áo đồi vai, ẵm con bế cháu gái lên ba tuổi, con bé cháu đeo khóa bạc và đôi khuyên Mỹ-ký, mặc cái áo đăm con, đầu có thiên bạch, đi từ hôm 3 tháng 6 ta.

Ông bà nào biết cháu ở đâu xin làm ơn viết thư cho tôi, tôi xin cám ơn lắm không bao giờ tôi dám quên ơn ấy.

Trần-đình-Oanh
7.839 linh trạm Gia-lâm.

Lặt vặt
(Divers)

MẤT BÍM

Hôm mười bốn tháng bảy ta tức là (18-8-1929), tôi có đáp xe điện từ Hà-đông lên Bưởi, rồi lại từ Bưởi về bờ-hồ, rồi đi xe về chùa, khi lấy tiền giả tiền xe, thì cái bím đã đi đâu mất từ lúc nào. Tôi đã có trình sở cẩm hàng Trống.

Vậy tôi có mấy lời đăng lên báo, hoặc ông bà nào nhặt được, ở đâu xin làm ơn mang nộp sở cẩm hàng Trống cho tôi, hoặc mang lại chùa Trường-tín phố hàng Chuối cho tôi, tôi xin hậu tạ.

Trong bím tôi chỉ có một món tiền ấy tôi xin biếu, tôi cần nhất là giấy má vật và thẻ thuế thân năm 1929. Những giấy má ấy về người khác thì không dùng được, và có thiệt cho tôi.

7.842 Nhà Sư chùa Trường-Tín.

SÁCH LUẬT

Quan phó Bình-lương, *A. Dejean de la Bâtie*, giáo-sư trường Cao-đẳng Đông-pháp, mới soạn một bộ luật sau này:

1. QUỐC-TẾ CÔNG-PHÁP (Droit international public) giá. 2$00
2. QUỐC-TẾ TƯ-PHÁP (Droit international privé) giá. 3.00
3. HÀNG-HẢI PHÁP-LỆ (Droit maritime) giá. 1.00
4. THƯƠNG-LUẬT HỌC (Droit commercial) giá. . . . 3.00

(Tiền cước gửi đi các tỉnh, tính ngoài)

Bộ luật này, soạn toàn bằng chữ Pháp cả

Bán tại bản-quán

"MAU, MAU, KẺO HẾT !!!"

CUỘC SỔ SỐ CỦA VIỆN QUANG-CHẤT ĐÔNG-DƯƠNG

(Loterie de l'Institut du Radium de l'Indochine)

Tất cả: 151 số trúng giải.
Số NHẤT ĐƯỢC: 12.000$00
Ngày mở số: Hoãn lại, nhất định đến ngày **6 Octobre 1929**
Mỗi vé: 1$00
Có bán vé tại Bản-quán

N. B. — Các ngài ở xa gửi mua vé, xin nhớ đính thêm tiền cước Recommandé gửi vé lại, tính như sau này:
Từ 1 vé đến 5 vé, tiền cước Recommandé: 0$20
Từ 1 vé đến 10 vé, — 0$30

Bán tại PHARMACIE CHASSAGNE
59, RUE PAUL-BERT, HANOI

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường
Từ microfilms trường Đại Học Cornell

Xà-phòng Cadum

Một thứ xà-phòng tinh hảo mà không có chất rát da như xà-phòng Cadum rất cần để giữ vệ-sinh cho ngoài da.

Dùng nó lại con lợi nữa, vì rằng nó không thấm nước, nó khô mãi cho nên dùng được đến hết, không phi phạm chút nào.

THUỐC DRAGÉES RABUTEAU
(hiệu đầu nai)

Đã năm mươi năm nay nhiều người cũng đã biết nước có chất sắt là một thứ bổ ích cho họ, nên họ bắt chước mà nung những danh sắt cho đỏ rồi bỏ ngâm vào bình đựng nước. Như thế thì nước ấy không bổ ích gì cả, vì nếu người ta muốn cho thuốc với sắt mà ngấm vào trong thân thể được thì tất phải chế tạo ra cũng giống như nguyên chất cần thứ ăn mới được. Chính một ông đại danh-y là quan bác-sĩ Rabuteau ở Ba-lê, ngài đã tìm ra cái ích lợi của sắt mà chế lẫn với thuốc để ngấm vào thân thể, là thuốc *Dragées Rabuteau* (hiệu đầu nai) thực là công-hiệu lắm lùng.

Chỉ dùng vài lọ, đỏ da thắm thịt, sức lực mạnh mẽ, khỏe mạnh lạ lùng, trong mình phơi-phới.

Ăn uống dễ tiêu và thì khỏe mạnh như thường.

Ở các hàng Bào chế đều có bán cả.

1945

Agents d'Annonces en Europe
L. MAYENCE & Cie
RAYNOR BOURDET & Cie Succ
3, Rue Taitbout, PARIS
18, 21, 22, Leigh Hill, LONDRES

Nhà Bán-đồ « TÂM-TÂM » Hà-nội, ở phố hàng Trống, [illegible] thứ năm nào cũng có bán đồ tâm-giới [illegible].

LỆ ĐỔI CHỖ Ở

Xin các ông mua báo, khi đổi chỗ ở, muốn bản-quán gửi đến chỗ mới, thì gửi cho bản-quán mỗi giấy quán báo, nhiều lại thế nào thì biên rõ ràng vào đấy, và gửi theo hai hào (0 $ 20) bằng tem cũng được) để cho tiền giấy quán khóa.

Nếu gửi không gửi tiền theo thì sẽ [illegible] thì báo phải trả tăng lên.

SO'-HỌC ĐỊA-DƯ'

Đông-Pháp — Bắc-kỳ
Trung-kỳ — Nam-kỳ

Dùng trong các lớp Sơ-đẳng các trường Pháp-Việt và nhất là cho học-trò đi thi bằng Sơ-đẳng yếu-lược

PHẠM-HUY-LỤC Soạn

Có địa-đồ Đông-pháp toàn-thể và địa-đồ riêng từng xứ

Giá bán : **0$50** — Tiền cước : **0$20**

Bán lại bản-quán và các hàng sách

GRANDS MAGASINS RÉUNIS

PHỐ PAUL-BERT — HANOI

Même Mon à Saigon: GRANDS MAGASINS CHARNER

Nên biếu bạn-hữu những thứ rượu mùi thượng hảo hạng

FOURNIER-DEMARS

Là thứ rượu rất ngon, rất thiết-dụng cho người hay uống rượu

Curaçao orange, cruchon grès	15 fr. 50
Prunelle Fournier, »	17 fr. 00
Crème de Cassis Fournier	18 fr. 00
Sève Fournier, à la fine Champagne	22 fr. 75

Và các thứ khác nữa !!!

NÊN HỎI QUYỂN SỔ HÀNG VỀ THỨC ĂN

Trung Bắc Tân Văn

J'offre aux Lecteurs et Lectrices
la possibilité de faire agrandir
LEURS PORTRAITS DE FAMILLE

Il suffit d'envoyer une photo, soit individuelle ou groupe sur laquel on spécifiera la personne que l'on désire faire reproduire à M. P. PLAMBERT, artiste-portraitiste, 51, r. Ordener, Paris (18e), qui vous retournera, avec l'exemplaire intact, un agrandissement 60×80 d'un fini et d'une ressemblance irréprochables, prêt à être encadré, au prix de 30 fr.

Envoi franco à domicile, aux conditions ci-dessus. Délai 30 jours environ. Mes travaux sont les plus artistiques, les plus ressemblants les moins chers de tout Paris. Ma devise est : *Travail, Loyauté, Honnêteté.*

Agences d'annonces en Europe:
SOCIÉTÉ MUTUELLE de Publicité
14, RUE ROUGEMONT.
PARIS (IXe)

CÁC BỆNH SỐT-RÉT

Chỉ uống một liều thuốc

Antidote Malaria Philippe

là thuốc đã kinh nghiệm tại các nhà thương ở nước Pháp, ở Algérie, ở Grèce (Hi-lạp) và ở phương Đông, v. v..., chuyên trị bệnh huyết-hư, chóng lại nghỉ và không phải-lại.

Có bán tại các hàng bào-trế tây.

Phòng thí nghiệm quan Dr PHILIPPE ở LYON (France).

Đại-tiện táo-sáp sinh ra nhiều bệnh.
Nếu muốn chánh khoẻ, xin dùng :
thứ thuốc VÉRITABLES "GRAINS de SANTÉ du Docteur FRANCK"

VÉRITABLES GRAINS de Santé du docteur FRANCK

In theo đúng từ dấy hiệu.

RẤT THẦN HIỆU
RẤT TIỆN
RẤT DỄ

Bán ở khắp các hàng bào-chế tây.

PHARMACIE MONTES-HANOI
NHÀ ĐỘNG HỒ BA CHƯƠNG

Bán tại: **PHARMACIE CHASSAGNE**
59, RUE PAUL-BERT, HANOI

A. C. R. I. C.

ĐẠI-LÝ CÔNG-THƯƠNG ĐẰNG HỘI
2, Boulevard Rollandes, Hanoi

Bán hết thảy máy, lắp máy và bán các thứ máy như sau này :

MÁY
— Tát nước,
— Xay gạo, xay bột,
— Bơi thuyền, bơi sáng, chở phà,
— Đèn cháy dầu,
— Cưa, máy khoan,
— Hãm tôn,
— Làm nước đá,
— Làm gạch, v. v.

Máy coay bằng dầu đặc, dầu bỏ, dầu sáng, điện khí, than, củi, v. v.

Bán hội bán buôn và các thứ hàng tạp hóa

AI MUỐN MUA xin mời đến xét bản hội. Hoặc giả liền ngay, hoặc giả dần; hay thuê cũng được.

Allo! Voici quelques titres des PLUS BELLES CHANSONS qui sont vendues dans toute l'Indochine

à 2$50 le disque

1° 40 000 (A. B.)	Dique Victor,	Chán-vợ cô Đầu.
2° 40.045 (A. B.)	—	Tiền chân anh Khóa.
3° 40.014 (A. B.)	—	Tạo Hóa Liêu Nhân.
4° 40.047 (A. B.)	—	Hát Xẩm.
5° 40.048 (A. B.)	—	Hát Xẩm.
6° 40.049 (A. B.)	—	Trống Quân.

Bán tại : ÉTABLISSEMENTS INDOPHONO
58, Rue Paul Bert, Hanoi
48, Bd Paul Bert, Haiphong

Bán tại: **PHARMACIE CHASSAGNE**
59, RUE PAUL-BERT, HANOI

- Chào chị,.....

Làm sao mà tóc của chị dặng tốt nhứ vầy ?

- Em hãy coi cái chay trên bàn dầy ấy là sự mật nhiệm của chị.